המודיע

בטאון אגודת ישראל העולמית / בס"ד ירושלים יום א' פ' בא כ"ו טבת תשל"ד (20 בינואר 74) / שנה כ"ה גליון 8426 המחיר 35 אגורות

קסת — קרן ספרים תורניים ירושלים עיה"ק ת"ו
בעיה"ק ירושלים ת. ד. 5212
טלפונים: 02-286315 03-788132

רק עוד כמה ימים, עד ר"ח שבט נמשכת המכירה המוזלת של הספרים החשובים

ספר המצוות לרס"ג

עם הביאור הרחב של הגאון רבי ירוחם פישל פערלא זצ"ל עם הוספות רבות, מפתחות והוכן הענינים, ב"3 כרכים גדולים, המכילים למעלה מ"2500 עמודים,

במקום המחיר הקבוע של 125 ל"י — רק 100 ל"י בתשלומים נוחים לתקופה של 5 חדשים.

המכירה במקומות שפורסמו

קיסינג'ר הגיע לירדן ונפגש עם חוסיין - יוצא היום לדמשק

"מוכן לעשות אותו מאמץ להביא להסכם הפרדת כוחות בין סוריה"

[illegible]

בעוד שבוע יחל תהליך הפרדת הכוחות
מהיום יפגשו הרמטכ"לים לעיבוד פרטי הביצוע

[illegible]

קורת רוח באירופה - ארגוני המחבלים מתנגדים

[illegible]

דובר או"ם בקהיר: האש פסקה

[illegible]

בגלל מזג האויר והפסקות החשמל הרבות חלו שיבושים בהדפסת וחלוקת העתון בימי חמישי ושישי

"צעד ראשון לקראת שלום סופי"

נוסח המלא שנחתם ביום ששי בק"מ ה-101

א. מצרים וישראל ישמרו בקפדנות ...

[illegible]

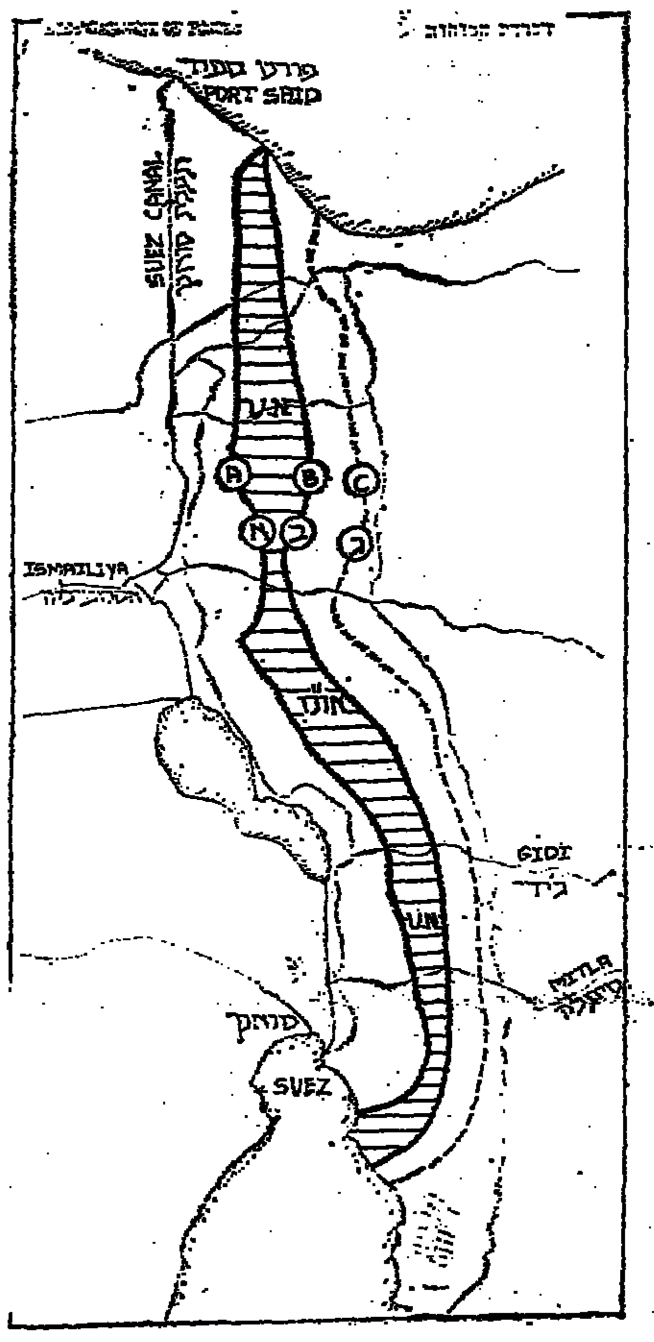

אדאת הגיע לדמשק לאחר ביקור
סעודיה במסגרת סיור במדינות ערב

[illegible]

סאדאת: באב אל מנדב נתיב מים בינלאומי

[illegible]

שר המלחמה המצרי:
תפקיד הצבא לא נסתיים

[illegible]

הגרי"ד סולובייצ'יק דורש לא להתפשר בענין „מיהו יהודי"

[illegible]

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו

ר' יצחק ב"ר יוסף מינץ
מקונסק—פולין

ההלויה תצא היום, יום ראשון כ"ו טבת תשל"ד (20.1.74) בשעה 1 בצהרים מבית ההלויה המרכזי רח' דפנה 5 תל אביב לבית העלמין ...

[illegible]

כוס תנחומים

ר' אברהם הופמן
על פטירת אביו

יו"ר המועצה הדתית בקרית אתא
בלוי

כוס תנחומים

לחברינו היקרים
יצחק מנחם וירחמיאל נ"י
מושקוביץ, ומשפחתם הכבודה

... ר' שמעון נפתלי ז"ל ...

חבריכם בישיבת אלכסנדר
בני ברק

מוסדות חסידי אלכסנדר
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א — בני ברק

כוס תנחומים

לתלמידינו היקרים
יצחק מנחם וירחמיאל נ"י
מושקוביץ, ומשפחתם החשובה

... ר' שמעון נפתלי ז"ל ...

ההנהלה

הקמת מצבה על קברו של הרה"ח
ר' ארי' פישמן ז"ל, מקרית ויזניץ

...

המשפחה

דרושה
פקידה מזכירה
אחראית למשרד בתל אביב
תנאים טובים למועמדת המתאימה
רצוי ידע בהנהלת חשבונות.
לפנות: מ-3 — 9
טל. 260057 או 258929 למר רוטמן או מר ברמן

מוסדות התורה המאוחדים של חסידי גור
בארץ ישראל

בהתאם להכרזה בביהמ"ד של כ"ק מרן האדמו"ר שליט"א בש"ק פר' מקץ תשל"ד יתקיים אי"ה היום יום ראשון פר' בא כ"ו טבת תשל"ד

כנס

של גבאים ועסקנים מכל בתי החסידים בארה"ק

... בשעה 7.30 בערב.

בהשתתפות

הרב הגאון רבי פנחס מנחם אלתר שליט"א
ראש ישיבת שפת אמת

[illegible]

בית ספר חרדי לבנות
מעונין
במנהלת מוכשרת
תנאים טובים מאד

הזדמנות חד פעמית

עודפי יצוא

שמלות וחליפות סריגה

"פנינה" בשעה 8 — 15 בני ברק ...

"קרן בתינו"
עזרה וסיוע לצרכי יולדות
בני ברק ת. ד. 519

שוק מכירה
של בגדי חורף (חדשים) לילדים

היום יום ראשון ומחר ...
בין השעות: 5 — 8 בערב.
כל ההכנסות קודש לטובת הקרן.

הודעה חשובה

התכנית שעמדה להתקיים בבנייני האומה ביום רביעי כ"ט בטבת בשעה 4 אחה"צ

נדחתה
מסיבות בלתי צפויות

ותתקיים בעזהשי"ת ביום שני ג' באדר תשל"ד בשעה 4 אחה"צ באולם הגדול של בנייני האומה.

בברכה, המארגנות

מבצע מינחה
של פאות „אלורה"
"פשן טרס"
במחירים מפתיעים!
לשבועיים בלבד!
אצל „לידיה" חנה קליינר, בני ברק רח' ירושלים 21 טל. 788834.
שי מיוחד לכל קונה

מרדכי זלושינסקי — לאה פקשר
מאורשים

יוסף צבי קרלבך — שושנה בלום
בני ברק — חיפה
מאורשים

לידידנו
הר"ר ישראל הכט הי"ו
ברכת מזל טוב
להולדת הנכדה
המודיע

ברכת מזל טוב
להמופלא והמצליח בתנ"ש העובד במסי"נ להרבצת תורה ויראה בעיר עפולה
הרב יעקב דייטש הי"ו
לאירוסיו
יהי דרכך סוגה בשושנים.
חבריך
והנהלת "מבצע פנחס" בעפולה

תנו כבוד לתורה

בשמחה והלל לה', הננו מודיעים על

סיום כתיבת ספר תורה

[illegible]

המשפחה

הננו מחפשים
משפחה מאמצת
בבני ברק
עבור תלמידה כתה ו' תיכון חרדי
תמורת תשלום נאות.
בדבר פרטים: לפנות טל. 799706

הד היום

הסכם בלי אשליות

מ/ה קל מאוד להיות בין המבקרים את ההסכם על הפרדת והינתקות הכוחות שהושג בסוף השבוע באמצעותו של שר החוץ האמריקני הנרי קיסינג'ר. איש לא יצהל מאושר על הסכם זה הנוטל מישראל את אותו הישג צבאי אשר הביא לידי הפסקת המלחמה ומשאיר בידי מצרים את ההישגים שהשיגה בשלב הראשון של המלחמה, אך קשה מאוד לא לקבל את ההסכם שהושג בתנאים הקיימים כהסדר שאפשר להגדירו כרע במיעוטו.

הגדרה זו איננה חלה על ההסכם עצמו, שלפיו הנסוג ישראל מעל קו המים של התעלה ומשחרר את הארמיה המצרית מכיתורה. בנקודת הראות של צורכי הבטחון הישראליים אין רע בנסיגה זו. קו המים לא הוכיח את עצמו כקו בלתי עביר לכוחות השריון המצריים. בשלב מוקדם מאוד לפני מלחמת יום הכיפורים, הסכימה ישראל לסגת מעל התעלה. שר הבטחון מר דיין העלה את הרעיון עוד לפני שצה"ל הגיע אל התעלה במלחמת ששת הימים. לישראל לא היה כל אינטרס לפגוע ביוקרתה של מצרים דבר שחזק אותה לעמדה קיצונית יותר. את ההגדרה של „רע במיעוטו" אפשר להחיל על התמורה שמצרים מעניקה לישראל. מעט מאוד התקדמה מצרים לקראת הסדר של שלום עם ישראל. ההתקדמות היחידה היתה בכך, שזו הפעם הראשונה נערכת פגישה בדרג כה גבוה בין שני הצדדים, אך נהיה זהירים בהערכת משמעותה המעשית.

אלא, שעם כל ביטויי ההסתייגות הטבעיים אי אפשר לדחות את ההסכם. גם נציגי האופוזיציה הקוראים תגר על הסכם זה, אינם כופרים בעצם הצורך בהפרדה בין הכוחות הצבאיים. איש „הליכוד" אף הדגיש את העובדה, שאין לישראל כל אינטרס לעמוד בצד המערבי של התעלה, אלא שהמבקרים לא העלו שום אלטרנטיבה, זולת הסיכון של חידוש המלחמה, סיכון שרוב אזרחי ישראל אינם מוכנים לו בשלב זה. לא מפני שהם נרתעים ממלחמה, אלא מפני שהם סבורים, כי מן הדין לתת שאנסה לשלום, עם כל הספקנות המנקרת במחננו, עם כל הסיכון שאנו נוטלים על עצמנו. שום סיכוי לשלום לא ישגב אם לא נסכן משהו. אפשר, שבבוא העת יגזרו עלינו שוב מלחמה. מצרים יש לה עתה ציפיות גדולות מישראל, התמונים המצריים שצהלו על ההישג שהשיג בשבילם קיסינג'ר אינם מסתפקים בנסיגה זו. אישים בכירים במצרים חוזרים ומדברים על נסיגה כוללת ועל החזרת זכויות הפלשתינים, דברים אלה אינם צריכים פירושים. אך אין להניח, שבדיונים על העתיד יעלמו הכרזות אלה, גם אם נועדו כלפי פנים.

ישראל איננה יוצאת ממצרים ביד רמה, אך גם לא בבושת פנים. ישראל לא היתה יכולה להשיג את דילול הכוחות המצריים בצד המזרחי של התעלה, אילולא החזיקה בידיה כקלף את הצד המערבי, אילולא אותם קרבות הבלימה שעצרו את המצרים מלהגיע אל מעברי המיתלה והגידי, לתרגם את ההישג לשפת המעשה, השיגה מצרים בדרך של מלחמה עקובה מדם, את מה שיכלה להשיג לפני שלוש שנים ליד אותו שלחן דיונים שבסופו של דבר הושג זאת בשבילה. אם יישמר מערך הכוחות עליו הסכימו שני הצדדים בהסכם, אין לראות סכנה מידית של מלחמה פתע מצד מצרים.

אך ההישג החשוב ביותר של ההפרדה, היא האפשרות לשחרר חלק גדול של כוחות המילואים המגוייסים מאז יום הכיפורים, לפי הערכה של שר הבטחון מדובר בארבעים אלף חייל. אל יהיה זה דבר קל בעינינו, ישראל זקוקה עתה לתקופה של שיקום מתוצאות המלחמה. הגיוס הממושך של רבבות חיילים גרם לשיתוק כלכלי במדה רבה. ייצוב הפסקת האש תאפשר לנו לנשום נשימה ארוכה יותר ואין זה קל בעינינו כהישג בפני עצמו, יש לזכור, שההתמשכות של הגיוס והעמידה בחזית שגילתה פעילות מלחמתית רבה, העיקו במדה רבה, על האוכלוסיה ואין ספק שגם הממשלה הזדרכה לא מעט בשיקוליה ממציאות זו. ההסכם, מאפשר לנו החלפת כוח כדי שנוכל לעמוד במבחן חדש, אם אכן לא יהיה מנוס ממנו. התנאים האיסטרטגיים החדשים אינם פחות נוחים.

לא צריך להיות סניגור של הממשלה כדי להצדיק את ההסכם, שנוסף על היתרונות הצבאיים, הבטיח לנו את המשך תמיכתה המדינית והצבאית של ארצות הברית. חשיבותה הגדולה של תמיכה זו הוכחה מעבר לכל ספק, בעת מלחמת יום הכיפורים. אין כל סיבה שהממשל האמריקני יגנה את האינטרסים של ישראל בעתיד. גם לאמריקאים הוכח, כי תמיכתם הצבאית המאסיבית לישראל בעת המלחמה, תמיכה שהיתה גלויה כעבר לכל מה שהיה מקובל ביחסי ישראל וארצות הברית, לא פגמה בכושר יכולתה של ארצות הברית לתרום את תרומתה המכרעת להשגת ההסדר. מר קיסינג'ר היה אורח רצוי בקהיר גם לאחר שמטוסי הגאלקסי האמריקאיים החישו עזרה דחופה לישראל, עזרה שהכריעה לא במעט את המצרים בשדה הקרב.

אלא שעם כל שביעות הרצון הקיימת עתה בישראל, להוציא את מנהיגי הליכוד, צריך לציין שרק העתיד יוכיח אם אכן היה זה צעד מוצדק, אם אכן עלינו על דרך הגאולה. מפני שאין להניח, כי מצרים תסתפק בנסיגה זו. אנו מניחים שיש מסמכים והתחייבויות בנושאים אלה שטרם נתגלו לציבור, ובבוא השעה נדע, אם אכן היה זה מפנה דרמטי באיזור, או שהוא איננו אלא תחנה אחת של הפוגה בשרשרת המלחמות המתמשכות מאז הקמת מדינת ישראל. גם אם כך, חייבים אנו לברך על חיי עצה אלה.

הרב י. מילשטיין

אנשים אחים אנחנו

ההתעוררות בחו"ל תוהה על קנקננו. הם מתביישים לומר זאת בגלוי, אבל בלשון נסתר הם שואלים:

האם אלה הם יהודים כפי שהכרנו אותם, או שמא קם גזע אחר?

האם אלה הם היהודים שרצחנו אותם, שהצבענו עליהם בפני ילדינו, כי הם בני השטן, מוצצי הדם; שציירנו את פרצופיהם כפרצופם של שדים, בעלי רגליים של תרנגולת, קרניים במצח ואף שאורכו מי שבים מגופו.

קודם שמענו עליהם מפי אחרים, הכומר על במת הכנסיה, ראש הכפר שביקש לצבור הון מירושתם של הנרצחים, כולם סיפרו לנו כי יש עם מקולל, אוסחר בלצין, שאלוקים גזר עליו שיהא נודד בנצח, שלא ילון במקום אחד יומיים, שיוכה על ידי כל מקל, הקללה רודפת אחריו במשך כל הדורות, אולי במשך כל ההיסטוריה. ואין אנו מכירים את היהודים באיזו צורה אחרת מאשר זו שצויירה על ידי הכמרים וראשי השלטון.

אנו רצחנו את היהודים באירופה, השמדנו את הגזע מעל הקרקע, אבל כפי הנראה לא הצלחנו לעקור גם את השרשים, והנה הם הצמיחו גזע אחר.

האמנם?

שאלה זו נשאלת עכשיו ביתר בהירות, אף כי עדיין איננו נמצא עתונאי שישאל אותה בפומבי מעל דפי העתון שהוא עובד בו.

השאלה איננה נוגעת לעצם קיומנו כעם בארץ-ישראל, אלא עם כל הציניות שבדבר: האם אנו חייבים משהו לאותו גזע אחד שקם במדינה היהודית?

הם מסתמכים על אישים שונים שהתפרסמו יותר בחו"ל מאשר בארץ, שהצהירו לא פעם, כי הישראלי איננו אותו יהודי גלותי, כי זה היהודי הגלותי הלך ואיננו עוד, כי לקחה אותו אושוויץ או טרבלינקה, כי הוא נקבר ויחד עמו כל מה שהיה שייך לו מן הרוח ומן הנשמיות.

וכאן קם גזע חדש, גזע ישראלי ששרשיו אינם יונקים כלל מאותם השרשים שנשארו, אם נשארו, באירופה אחרי השואה. גזע שלא ידע את השואה ואינו רוצה לשמוע עליה מלה אחת. גזע שהשתחרר מאותה המרפקה שהיתה מנת חלקם של יהודי אירופה במשך למעלה כאלף שנים, גזע שהשתחרר על ידי עצמו ואף שינה את פרצופו. צאו וראו כיצד נראה יהודי ישראלי, צבר, וכיצד נראה יהודי גלותי לפני מלחמת העולם השניה.

בואו וראו את גבו השחוח של היהודי הגלותי, את ציצית הנשמות, את מבטו המבוהל כשל ארנבת הנרדפת על ידי כלבי הציד. הוא היה מסתתר מפחד הפריצים בלילות, כדי שלא יראו את האור הבוקע מביתו העלוב, הוא רקד „מה יפית" בפני הפריץ עבור פרוסת הלחם או עבור פרוסת חיים, הוא כלל לא עבד על רגליו ולא נגע כלל באדמה, אלא כולו ריחף עשרה טפחים מעל פני השטח, כולו נתון ברוחניות. כיון שהגשמיות ניטלה ממנו על ידי הגויים בכל אירופה שאכלו את לחמו, שתו את מימיו והריקו לו עצם יבישה.

והישראלי?

הוא סיפור אחר לחלוטין, אין למצוא בו כמעט שמץ מאותו היהודי הגלותי, אין בו לא הפחד ולא השפלה, הוא איננו נבדל באומה מכל גזע אחר, הנורדי או הארי, רובם בלונדיניים, גבוהים, חסונים, ורובם לחומים היטב ועולים על סביבתם השמית ללא כל השוואה.

המסקנא: אלה אינם יורשי היהודים של אירופה. אולי הם צאצאים, כשם שהגרמנים הם צאצאים של הוונדלים, כשם שהאירופים הם צאצאי של יפת שהוא אחיו של שם אבי הגזע של היהודים. האם יש איזה קשר של אחוה בין שני בני האחים הללו?

הם טוענים העתונאים, הישראלים קרובי משפחה קירבה יתירה, אפשר לומר גם קירבת דם עם הערבים, הם בני אב אחד. וראו את המרחק ביניהם, את השנאה ביניהם, את המלחמות ביניהם, את הפוגרומים שעשו האחים הללו על אחיהם היהודים.

כך גם נראים הישראלים של היום ביחס ליהודים של אירופה.

אולי יש איזשהו קשר ביולוגי, אבל בשום אופן אין הישראלי של היום רשאי לדבר בשם היהודי האירופאי, ובודאי שאיננו יורשו.

התעמולנים שלנו מביעים, כמובן, את צערם הקולקטיבי, את צערם ההסטורי האוטומטי המקובל כאשר אתה מדבר מלה אחת על השואה, הם מצטערים מאד על מה שקרה, והם לא ישכחו לא! אסור לשכוח מה שעוללו הגרמנים ליהודים! אסור לשכוח ולהשכיח, יש ללמוד על כך בבתי הספר כדי שגם הילדים שלהם ידעו לאן עלול להגיע העם הגרמני כאשר מנהיגיו הופכים לחיות טרף, ובודאי שהעתונאים המטונים על דעת הקהל יעשו כל אשר ביכולתם כדי שלא תישכח זוועת השואה.

אבל זה לא נוגע לישראל של היום, למדינה הנקראת משום מה „מדינת היהודים" היא איננה מדינתם של אותם יהודים שנרצחו על ידי הגרמנים, אלא מדינה של ישראלים, שאמנם שייכים לאותו גזע, אבל כאמור, רק שייכות ביולוגית, גזעית, כשם שהערבים הם שמיים כמו היהודים, בכל זאת לא ימצא אדם בעולם שיתבע תביעות הערבים אצל היהודים ולהיפך.

משום כך, ממשיכים לטעון הצהובאים הללו, לא מובנת להם הגישה של המדינה הישראלית, גם מדגישים ביתר הדגש, כי המדובר במדינה הישראלית ולא בעם היהודי, שהיא תובעת עבור העם היהודי שנרצח באירופה, ומצד שני טוענים מנהיגים ישראלים, כי אין להם קשר ליהודי באירופה.

אם כבר הגיעו הדברים למצב כזה, הרי ממשיכים לטעון העתונאים, ראוי שהיהודים בארה"ב או בארגנטינה או אפילו היהודים הבודדים הגרים כעת בגרמניה רשאים לתבוע בשם היהודי שנרצח, כי הם נשארו גלותיים, והם נשארו כפופים לאותן המדינות שגרו בהן לפני השואה, שלא שינו את פרצופם עד ללא היכר, כי שם מכירים אותם כיהודים, לא כישראלים ולא כאמריקאים, רואים בהם יהודים כפי שראו אותם בפולין ובליטא והונגריה וברומניה של לפני המלחמה. כמובן היחס אליהם הוא שונה לחלוטין. יחס הוגן, כמעט לבבי, רוצים בקולותיהם לנשיאות או לראשות העיריה, אבל שני הצדדים, היהודים והאמריקאים, או הארגנטינאים יודעים שהיהודים נמצאים בגלות. כמה שנים? זה תלוי ברצונו של הקב"ה, אבל הגלות נשארת.

הם „היהודים הללו בני גלות הם, הם לא רק צאצאי יהודי פולין ורוסיא שהושמדו, הם עצמם יהודים גלותיים ונושאים בתוכם את הפחד הגלותי, בעיניהם עדיין להטת אש הכבשנים, והם עדיין שונאים את הגוים כפי ששנאו אותם הנרצחים בשואה.

אבל אלה הטוענים בישראל כי הם אינם יהודים אלא ישראלים, מי נתן להם את הזכות לדבר בשם העם היהודי ולדרוש מן הגרמנים התחשבות מיוחדת במדינה היהודית?

לשכוח את הגלות? בבקשה, כל עמי אירופה יסכימו לכך בכל לב. ביחוד עם הגלות תישכח השואה, ישכחו הזוועות, נשכח את המתים ונזכור רק את החיים.

האם כן, הרי אנשים אחים אנחנו, אנו בני יפת ואתם בני שם, הבה נשכח שאתם יהודים ואתם תשכחו שאנחנו גרמנים שרצחו את היהודים.

אתם אמנם באסיה ואנו באירופה, אבל אנו מוכנים להנמיך את עצמנו אליכם, לא לשים לב להבדל האינטלקטואלי בין אירופה לבין אסיה. אתם ישראלים ואנו גרמנים כאילו לא קרה דבר.

אולי באמת לא קרה דבר? שאלה זו יש להפנות לישראלים אליהם מדברים העתונאים.

הרב אברהם הכהן־ליין

ציונים והערכות לפני מתן תעודות

הנושא של מתן ציונים מעסיק את המחשבה של כל מורה, בבואו לקבוע את ציוני התלמיד.

השיקולים הלבבים הינם לגיטימיים בהחלט, שכן תדיר מאד קיימים שיקולים להקל או להחמיר, והבסיס לשיקולים תמיד מעוגן בנימוקים המוך שלא על נקלה ניתן להתעלם מהם, או לעבור עליהם במחי־יד או בדרך־אגב. כי קודם כל ובראש ובראשונה עלינו לדעת שאם למורה אין רמת הציון בעיה גורלית וכאובה, הרי לא כן המצב לגבי התלמיד, עבורו זו שאלה קובעת גורל, וההבדל בין ציון גבוה לציון נמוך היא שאלה של חיים ומות.

כדי לדעת עד היכן הדברים מגיעים, הייתי מציע למורים רבים להביט לרגע קט בעיני הילד שעה קלה לפני מתן התעודה, ולהבחין באותה יראת־תעודה, כדי לקבל מושג מהימן מה מונח על כפות המאזניים.

אך יתר התרגשות ניתן להבחין שעה שהילד מקבל תעודה, שלפי דעתו אינה משקפת את מצבו. בשעה זו נתפס הילד למועקה כבדה ולדכאון עמוק, שלעתים זה מתפרץ בדמעות שליש ובצעקות היסטריות מלוות בבכי ותמרורים.

מכאן ראיה עד היכן יש לנקוט בזהירות מירבית ובהקפדה מרובה בדיון מעמיק ובציון נכון, בטרם בא המורה לחתוך את גורדינו של הילד לשבט או לחסד, לטוב או למוטב.

נשאלת איפוא השאלה, מה הם השיקולים המדריכים את המורה, ואלו הם הקווים המנחים שעל פיהם ישק דבר וציון ורמתו?

לכאורה יש לפנינו אמת־מידה אחת ובלעדית, דהיינו מידת הידיע והבקיאות שמגלה הילד במבחן הקובע. אם למשל ניתנו לתלמידים גליונות עם עשר שאלות, אין פשוט מזה לקבוע את החלק שאם הילד השיב על כל השאלות, מגיע לו ציון מעולה, ואם החסיר או לא ידע להשיב נכונה על אחת מן השאלות, הרי שציונו יורד בהתאם לכך.

האמת ניתנת להאמר שאכן בדרך כלל נוהגים המורים לנקוט בשיטה זו, אלא שעובדה זו עדיין אין פירושה שאכן דרך זו צודקת והוגנת כאחד.

בהפוך הוא, ישנם סימנים מובהקים לא מעטים ששיטה זו לוקה בחסר ומקפחת את הטובים באמת, ומפלה לא אחת לטובה את אלה אשר לאמיתו של דבר אינם אלא גמושות וקוסלייקנים.

כדי להדגים ולהמחיש עד כמה דרך מבחן זו עשויה להיות מסולפת ובלתי נכונה, אין קל מזה כאשר להציג כמה שאלות אלמנטריות שמן הדין להשיב עליהן.

נניח למשל, שהכתה למדה במשך שליש שלם, והשנה חולקו הזמנים לשני חלקים, דהיינו שמחלקים תעודות רק פעמיים במשך השנה. התלמידים קראו ולמדו ושנו כך וכך פרקים, דפים, סוגיות, ומעניינים דולה המורה מים התלמוד בדרך מקרית עשר שאלות מתוך אוצר שלם של ענינים, ועל פיהם הוא קובע גורל. הרי בהחלט יתכן שייתמצאו תלמידים שמשום מה דוקא חלק מסוים מתוך אותן עשר שאלות אינם יודעים מסיבות שונות, כגון: העדרות מחמת מחלה, או כל סיבה אחרת, בעוד שבכל יתר הסוגיות הם מגלים ידע, בקיאות והבנה למופת. האם זה יהיה מן הצדק להתחשב אך ורק במדגם מקרי של עשר שאלות שלא מייצגות ולא משקפות לא את חומר הלימודים ולא את הידע האמיתי של התלמיד?

זאת ועוד אחת, מן המוסכמות שאינן צריכות ראיה היא שישנם תלמידים לא מעטים, שלפני בחינה הם מתרגשים ביותר, מאבדים את שלוות רוחם ואת כושר ריכוזם, את יכולת הדריכות ואת הבהירות, הצלילות המספקת הדרושה באויר לנשימה, כדי להשיב נכונה על אותן שאלות עצמן, אשר בכל מועד אחר נטול אוירה מתוחה של התרגשות, הם מצליחים לפתור אותן על נקלה ובמחי־יד אחת וללא קמט המצח. אף מבחינה זו אין זה מן המידה להכניס בחומרה מכרעת את התלמיד המצטיין, שמגלה התרגשות ונפשו נרעדת ומלאה רטט בשעת מבחן שמראש הכריעו עליו בגודל ביותר.

ואולם השאלה המרכזית בנושא זה היא עוד יותר חריפה, ועוד יותר נוקבת מבחינת הצדק המוחלט האבסולוטי שבדבר. הרי המורה מכיר ויודע יפה את צאן מרעיתו לפני ולפנים מרק הישב, הוא נפגש ונמצא במחיצתם יום יום ושעה שעה במשך שבועות וחודשים. האם לאחר כל ההיכרות המפולשה עד למיצוי של כל תלמיד, הוא עדיין זקוק להעבירו שאלון בסוף השליש, או המחצית, כדי לקבוע את ציון הילד?

וכי סבור הוא שאלון זה יתן לו יותר נתונים, מאשר כל אותה שהייה והיכרות יסודית של כל הזמן?

מבינן שכך, קיימות רק שתי אפשרויות בלבד: או שהמורה באמת לא מכיר את תלמידיו, ואז השאלה הגורלית היא אם בכלל ראוי המורה לעלות על הדוכן, שכן הוקה עליו שהוא עושה מלאכתו רמיה, ואז הוא מוותר על מבחן שליש כדי לדעת מה שעובה עליו לדעת לאין ערוך קודם לכן.

או שהוא באמת מכיר ויודע את נפש תלמידיו לכל פרטיהם, אלא שלמרות כל זאת ואף על פי כן הוא נרעש, לשם הנוחות האישית, לא להתעמק יותר על הכתה, אלא להעביר טופס גליל עם עשר שאלות ובצורה מכנית ומתמטית, לקבוע סופית בלי בקיפת מאמץ, ציונים כתובים על תעודה שבעיני הילד זה מסמך יקר באין כמוהו.

חובה עלי להוסיף בענין זה עוד מימד שלא סמוך השבים עליו במידה מספקת, והיא העובדה שהורים רבים מגלים אף הם רגישות מופרזת ומוגזמת בנושא הציונים, והם לא נותנים לאיש על ילדיהם השכם והערב שגדולים היות רק זנב, אם הילדותם לא יבואו: הבינה הצודה משופרא דשופרא ולעילא־לעילא.

אין כל צל של ספק שאת ההורים אלה חוטאים בנפש הילד, ועתידים לתת את הדין על גישות הפוסולה, שבלי ספק התנגם בפני הבנים, אלא שהמורה חייב לבצע ופה על קיומה של רגישות מעין זו בקרב הורים רבים, ולהביא בחשבון שהרגישות זו תורדת אף לנפש הילד וכבדים במשבצות בתשתית החינוכית לכל ארכה ורוחבה.

ברם מאידך גיסא, אין גם לזלזל לחלוטין בערך המבחן, שכן הנסיון הראה שזה מוסיף לצייתים מתח חיובי מסוים, המדרבן במידה זו או אחרת את התלמידים להתעמקות טובה וללמידה מוגברת, בשעה של דפיון רוח ושעת שפל, השוט הזה של המבחן הקובע הגורלי מאיץ לעתים מזומנות את העצלים ואת הרפויים כאחד, לבל יתפרצו בלימודים ברגע אחד של פריקת עול ושעה של דמדומים ובין השמשות.

אין זה איפוא מן המידה להסיר דופי מהלט בערך המבחן, שהרי מבחינה פסיכולוגית יש לו השפעה מאיצה ומדרבנת מזה, ומשמש כגורם מריץ ובלם לתנופות שליליות מזה.

ברם, יחד עם כך יש להיזהר מאוד מלהתחשב באורה בלעדי בערך של מבחן החד־פעמי, ולקבוע את הציון המכוון של תוצאותיו בלבד.

יש איפוא הכרח, להתחשב בגורמים נוספים, להקפיל את כל המרכיבים של אישיות התלמיד, מדת הידיעות והמאמצים שמגלה התלמיד לכל אורך שנת הלימודים. דברים אלה הומים לאותו יבואו לכלל שיקול והיו גורמים חשובים לקביעת הציון הסופי.

כמוכן יש להעיר ועוד כלית הקרינות ביותר, שאסור לכל מורה ומנחה לשפוט תלמיד ולקבוע ציון רק על סמך ידיעה וכשרון בלבד. גורם לא פחות חשוב ואולי יותר הוא ענין המאמצים, ההתמדה, השקידה שמגלה התלמיד. אם ילד שנתון בכשרון מלידה מגיע להישג מעולה, אין להעניש אותו כמובן על כך; אך ילד חלש ונטול כשרון שמגיע להישגים מעולים בגלל שקידה מאומצת ביותר, ראוי לציון הגבוה על שמיתו המחונן. גורם זה של מאמץ אישי מן הראוי שיהיה מרכיב דומיננטי בשיפוט הסופי כי הוא עובר מן התחום הצר של ציון גריזא, ומפליג לתחום הערכים והמוסר, וכך התוצר שהילדים יידעו כי מרכיבים אלה נלקחים בחשבון ונוקפים לזכותם, ולא רק על סמך הכשרון בלבד ישפט כל דבר.

במכתבו של דבר, רצוי להימנע במידת האפשר מלאיים במבחן הסופי, אף לבטלו כליל שוב אין זו מידה נכונה. השילוב הגיעל של צבירת המידע והתרשמות ממצב הילד לכל אורך השנה, והמבחן הסופי כספח, ישמשו ערובה נאמנה לתעודה קיאת ולשיקוף נאמן של מצב הידיעות, וכאשר רוח של מאמץ אישי ומוגבר מרחפת והדיר על פני הכתה, היא אשר משווה לה את הגוון החינוכי המוסרי המתאים, במגמה להגדיל תורה ולהאדירה.

עוזריו של קיסינגר עייפים עד מוות

אסואן יום ה' — שניים מעוזריו של שר החוץ האמריקני הנרי קיסינגר, המשתתפים במסעותיו בין אסואן וירושלים, התעייפו כפי הנראה מעל לכוח הסבל שלהם — על כך מוסר היום העיתון "אל אהרם".

העתון מציין כי השגריר אלסוורת באנקר ותת שר החוץ ג'וזף סיסקו, שהתמוטטו ליד מעון הקיץ, שבו קיימו נשיא מצרים אנואר סאדאת ושר החוץ הנרי קיסינגר התייעצויות, הניחו שמיכה על הדשא ונרדמו. (יונייט)

מסביב לענינים

לחץ מוסווה וברור

אין מקום לשאלה אם קיים לחץ אמריקאי על ממשלת ישראל בשאלת הפרדת הכוחות או יותר נכון, הנסיגה הישראלית ממערב ומתעלת סואץ, לחץ כזה קיים, הוא אמנם מעודן מאד, אולי אפילו „עדין", אלגנטי, נעשה בצורה כמעט „סימפאטית", מתועל בצורה קורקטית ומתקדמת בלי איומים וצעקות, בלי טריקות בדלת וגינויי־זעם מגברים אבל הלחץ מופעל בין אם הוא מקבל אישור רשמי בוואשינגטון או לא, בין אם מר אבא אבן מכיר בו או לא, כחלק בלתי נפרד „משירותיו הטובים" של מיניסטר החוץ האמריקאני ד"ר קיסינגר הנעשה זאת בשליחותו של נשיא ארה"ב מר ריצ'ארד ניקסון.

כל הצדדים במלחמת המזרח התיכון נדרשים לשלם תמורת תמורה שהם מקבלים מפטרוניהם במזרח ובמערב, הערבים נדרשים לשלם בתמורה — בהפעלה יעילה של הנשק הרב והמתוחכם שהם מקבלים בכמויות עצומות ממש, הרוסים רוגזים מאד כשאין הערבים מצליחים לעשות זאת, כשאינם מבצעים את המלחמות ביעילות ואינם מנחילים כבוד רב לנשק הסובייטי, הרוסים עושים אגב הכל להצלחת הערבים במשימה זו, הם מאמנים טייסים ערבים, התותחנים סוכנים ממצרים, מאלג'יר ומעיראק, משגרים יועצים ומדריכים לרוב, תורמים את חלקם המכריע להם למען יצליחו הערבים במשימה.

לעומתם, האמריקאנים אינם חוששים מהמשאלת כבודה של עשית הנשק האמריקאניות על ידי צה"ל, באין כל מקום לחשש כזה, תודות לחיל האויר הישראלי הגיע המיראז' הצרפתי לשיא תהילתו, לתהילה רבה השיג שחקים לא מעטים, להיפך, אין האמריקאנים מעוניינים כלל במבחן מעשי של הנשק האמריקאני המגיע לישראל, מעדיפים שהנשק ישאר במחסנים ללא שימוש, הרוסים רואים במזרח התיכון איזור ניסויים לנשק חדש ולדוגמאות חדשות של נשק לא חדש, לא כן האמריקאנים שאין להם כל ענין בניסויים הללו, לפחות לא אלה הקובעים את המדיניות האמריקאנית ומבצעים אותה.

תשלום ועוד תשלום

אבל האמריקאנים כמו הרוסים ויותר מהרוסים תובעים תשלום מלא בעד הנשק הרב, התשלום חלקי במזומנים (המצרים בלבד חייבים לברית המועצות 6 מיליארד דולאר תמורת נשק שקבלו כבר), אבל הכסף אינו הכל, על מדינת ישראל לשלם כדי להשביע את תאבונם הפרוע של מדינות הנפט הערביות, בצד הירידה התלולה בפרסטיג'ה של הנשיא ניקסון, שלדברי סגנו מר ג'ירלד פורד יחזור לעצמו תורה את יוקרתו ואת הפופולריות שלו אולי שיצליח להסדיר את בעית ישראל־ערב, ובדרך מצרים אינה חייבת נאמנה לניקסון ולא תנקוף באצבע כדי להחזיר לו את הפופולריות הדרושה. התקפיה, מוטל על ממשלת ישראל, זה ברור.

נכון, אין האמריקאנים מעוניינים כלל בחיסולה של מדינת ישראל, בבטחון ערבי מלא ואולי אפילו חלקי, הם רוצים בקיומה של המדינה, ביכולת עמידה שלה אבל, בצד הדאגה הזאת להם דאגות אחרות ומטרות נוספות במזרח התיכון, שאיפות ברורות וגלויות, שלא כולן עולות בקנה אחד עם צרכיה הבטחוניים של מדינת ישראל, הם אולי המתווכים הטובים ביותר מבין כל אלה שהציעו את „שירותיהם הטובים" כדי להשיג שלום במזרח התיכון. אם זה האו"ם או מדינות מערב אירופה ואפילו מדינות נייטראליות כשוויץ או מדינות סקאנדינביות שחברי ממשלותיהן התנדבו לא פעם לתפקיד זה.

אין ספק שהאמריקאנים וד"ר קיסינגר בראשם מיצגים בצורה מושלמת את העמדה הערבית בשיחותיהם בירושלים עם חברי ממשלת ישראל כשם שיתכן מאד והם מיצגים בצורה די סבירה את העמדה הישראלית באסואן שבמצרים, בהגיעם לשם, אילו לא היה להם כל אינטרסים נוספים במזרח התיכון וההסדרה שבינת נשק יציבה שרים לשאיפה למנוע מלחמה נוספת והשלמה כסדר לבנת כי אז ולא היה מקום להטיל דופי בכוונותיהם שלהם, אבל, אינטרסים של נפט והשאיפה לבנות בחזרה מקום הקיבוטי במזרח הערבי מלוים את צעדיהם ובכן השאיפה להחזיר את היוקרה לנשיא ניקסון שנפגעה קשה.

השלום רחוק עדיין

אולם למרות החששות המעיקה אין אנו מעוניינים כלל בהכשלת השאלות של ד"ר קיסינגר, לתרות אי־האימון בערכים והתנהגותם בהסכמים והבטחותיהם, עדיף על הזוק של שלום ואפילו על הפסקת אש יציבה על פני מלחמה נוספת, שגם נרת כאלו לקקונו לה לא השטים בסיבוב נוסף בלבד, גם בלי להזכיר אמריקאנים היה הרוב המכריע של העם בישראל מוכן לשלם מחיר תמורת שלום של אמת והפסקת אש יציבה, בנסיעותו המרובות של קיסינגר מירושלים לאסואן מכיר את כל חברי ממשלת ישראל אינם נכבשים בקלות אולם אינם שורפים את הגשרים.

אין עדיין שום בטחון כי אכן הגיע עתה לשלב מוקדם של שלום למרות מאמציו של קיסינגר וגם אם יש הכנה להפרדת הכוחות עדיין רחוקה מאד הדרך לשלום, ושמא חדש עלול לבוא ביום בהיר אחד אבל כרע לעצור כי כמה אבל כדי לשבור שפיכות דם נוספת חברי ממשלת ישראל עשו אבל כדי למנוע מלחמה חדשה, מאידך גואה שהמתיבים ששנים על קיוב, והדים לסיבוב נוסף כשבסתמם מופרך כגון בנגוב הדאז, ואם אמנם יבצעו את המגם דיווניה שוב לשווה. הקרב אבר המה הגשפה כי היהודר גולה ובה בעמוד במערכת שיכמי שלום.

בצלאל לנדוי

פרקים בדברי ימי הישוב החדש

כבר בימים ההם, לפני כמאה שנה ומעלה, התנהל הויכוח בדבר סדר העדיפות בישוב ארץ־ישראל. היו כאלה שהעמידו את ההדגש על כך והבעד להפנות לכך את כל המאמצים, והיו שהתנגדו לכך והגנו על זכותם של תפוצות הגולה.

אף הם לא הזיחו את דעתם מארץ, נרבו בתפילה לשובו לציון ברחמים ויקבץ את נדחי עמו לארץ חמדתו, ויחד עם זאת דאגו למצבם הכלכלי והרוחני של אחביי בכל תפוצות הגולה, שמפצו את עלייתם למעשה.

כבר בימים ההם, לפני כמאה שנה ומעלה, היו כאלה שהעמידו את חוות הכל על ישוב ארץ, וכבר בימים ההם היו שהגדימו וקראו לכך „אתחלתא דגאולה", וכאידך התייצבו כנגדם גדולי התורה ותבעו זהירות יתירה בהגדרות ובציפיות מוחשיות לאכזבות, ח"ו.

תלמידי הגר"א, מרוחבי הישוב היהודי בערי הגליל ומניחי היסוד לישוב האשכנזי בירושלים, הניחו גם את היסוד לתושבות הקלאיות בארץ, כדי שתושביהן יוכלו לקיים את המצות התלויות בארץ, אולם שנים רבות עברו מאותה שעה בה הועלו הדברים על הכתב במשאלה וכתכנית, ועד אשר החל הבעשכת התכנית הלכה למעשה.

עוד בשנת תקי"ע, מיד עם עלייתם לצפת, פנו תלמידי הגר"א במכתביהם לאחיהם אשר בגולה, והציגו לפניהם לסייע בידם לרכישת קרקעות, כדי לקיים את המצוות התלויות בארץ. המושבות החקלאיות הראשונות הוקמו רק משנת תרל"ח, שנת היסוד של פתח־תקוה, אולם גם בתקופה שבינתיים לא חדלו המאמצים לקים את ישוב ארץ על טהרת הקודש, ואחד הנציגות הללו קשור בשמו של ר' צבי הירש קלישר, בעל ספר „מאזנים למשפט" על שו"ע חושן משפט, „דרישת ציון" וכו'.

למען הצדק יאמר, כי פעולתו של הרב קלישר לישוב ארץ ישראל היתה שלב שני בפעילותו, וראשית הופעתו על הזירה הציבורית היתה בתביעתו לפתוח פתח של מתח לישועת ישראל, והוא שפנה לרבותיו וביחוד לרבו רבי עקיבא איגר, לדיון על האפשרות לחידוש עבודת הקרבנות ורק בשלב מאוחר יותר נשתלבה במסגרת זו התכנית להקמת ישובים חקלאיים בארץ־ישראל, והצטרפו בשנים צבו ברכו פעילות זו.

בתקופה זו השיגו יהודי מערב אירופה זכויות אזרח כמו יתר אזרחי המדינות האלה. בתקופת ה„אמנציפציה" הזאת נפתחו בפני היהודים אפשרויות גדולות בציבור ובכלכלה. רבים מהיהודים הגיעו לעמדות חשובות במדינות המערב, אחדים נבחרו לבתי הנבחרים ונתמנו לשרות גבוהות, אחדים הגיעו גם לעושר רב כגון משפחת רוטשילד, הממשלות התחשבו ביכולתם הכספית, והיו ביניהם שניצלו את מעמדם לעזרה אחיהם הנרדפים.

מאידך, קמה בד־בבד עם קבלת הזכויות האזרחיות, תנועה לתיקונים בדת. ה„מתקנים" רצו לא רק להנהיג מנהגים חיצוניים כדוגמת הכנסיות הנוצריות, אלא גם לעקור כל דבר המזכיר את השיבה לציון. הם רצו להדגיש כי הם רואים את עצמם בני הלאום של המדינה בה הם חיים והם נבדלים רק בדת, ובכך רצו לחזק ולבסס את תביעתם לשווי זכויות, כדוגמת הריפורמים בדורות הבאים, מחקו גם הם מסדר התפילה את התפילות לקיבוץ גלויות ובנין ירושלים, לביאת המשיח ולהחזרת העבודה בבית המקדש כבימי קדם.

רבי צבי הירש קלישר, תלמידם של רבי יעקב מליסא בעל „חוות דעת" ורבי עקיבא איגר, שילב במלחמתו נגד הריפורמה גם את התביעה לסייע לישוב ארץ ישראל, ובשלב ראשון העלה גם את רעיון חידוש הקרבת קרבנות ציבור בירושלים: „לאחר שישובו רבים מבני ישראל לארץ־ישראל, ויושב רעיון מהשלכנותי. אין הוא רואה מניעה לקיום מצוה זו עוד לפני בנין בית המקדש, שכן לדעתו חידוש הקרבנות יקרב את הגאולה השלמה. כאידך, הביעו כמה מגדולי הדור את התנגדותם לדעותיו.

בשעה שרבי אליהו גוטמאכר, חברו להגה ולפעולה של הרצ"ה קלישר, פנה לחכמי ירושלים והעלה לפניהם את תכניתו, זכה לתשובה חיובית מאת רבי מאיר אורבוך מקאליש בעל „אמרי בינה". הרב מקאליש, שכיהן כאב"ד ירושלים, מיד עם עלייתו, כאשר רבי שמואל סלאנט ויתר לכבודו על כסא הרבנות, ענה לו בחיוב: „אודות אשר יחפצו לקנות בארה"ק שדות וכרמים ולהושיב ישראל לנויהם ולנטוע קולוניצע, אשריהם אם ימצאו חפץ ויפיקו רצונם בזה להוציא אדמת קודש מבור הברזל, לתת פאר לאפרה, להשיב בנים לגבולם, אם כי יש לבתוך הישב „אם יוכלו לייסד יסוד חזק לבנות בנין רם ונשגב כזה, אשר יהיה משומר מהמון הלאות, אשר אין איש אירופה לא תוכל להקשיב".

זאת ועוד, יש להזהר בהגדרות. הרב מקאליש רבי מאיר אוירבך, מדגיש שאי אפשר להסתמך בדברי הנביאים החזל על הגאולה „להרוץ כשפש בדברים הסתומים והחתומים". בתשובה להשקפות הרב קלישר שהחופש והמעמד המכובד שהיהודים נהנים בהם באירופה פותחים פתח לגאולה, כותב רבי מאיר אוירבך שבגלות היו כבר מקרים שיהודים היו מקורבים לשלטונות כמו בספרד ופורטוגל, ובכל זאת אין כל חדש תחת השמש, ואין נקל לאמר כי רוח הזמן המתהלך בארץ, הכל איש הישר בעיניו יעשה, שיהיה לנו לאות נאמן, כי אתחלתא דגאולה הוא ונשים החושך לאור יפה כלבנה".

בדור ההוא, כמו בדורות הבאים, היו נסיונות להסתמך על הפירוש המיוחס לרמב"ן על שיר השירים, המפרש את דברי הנביא „מקבץ נדחי ישראל עוד אקבץ עליו לנקבציו", אולם ר' מאיר אוירבך מעיר ש„כוונת הרמב"ן בנדחי ישראל היא לעשרת השבטים ואין אנו יודעים עליהם".

ביחוד הביעו רבני ירושלים הלב מקאליש בראש התנגדות להצעה חידוש הקורבנות. מעל דפי גליונות „הלבנון", עתונה הראשון של ירושלים, הופיעה בהמשכים תשובתו של רבי דוד פרידמן מקרלין המתפלפל עם הרב קאלישר בענין הקרבת הקרבנות, ר' מעורר קושיות וספיקות בנוגע למקום הקרבה, יחוסי כהן, בגדי כהונה, טומאת הצבור והכהנים וכו'.

אף עורכי „הלבנון" מצאו מחובתם להעיר „בהגיע הנה ספר דרישת ציון מהגאון מהרצ"ה אלישר יצ"ו, ההמרבים שמעו וטעו שכבר נפסקה הלכה זו והתרה לעשות קרבן פסח בטומאה, אבל חלילה לחשוב זאת על עם ה' — — — אמנם הרבנים הגאונים וביד דמעתיק לא חשו להשיב על הספר הנ"ל, אם כי מחברו אדם גדול הוא, רב מובהק בתורה ויראה ובחכמה, כי דנו שאם הוא לא כתב דבריו אלא משום ונשלמה פרים שפתינו, ליראתו ואהבת רשפי אש אשר תוקד בקרבו, לעשר קדושות דורש וקבל שכרו".

נמרץ בהתנגדותו רבי מאיר אוירבך, המציין שנוסף על התנאים המדיניים שאינם נותנים כל מקום לתוכנית זו, הרי אין מקום לדון על כך גם מבחינה הלכתית. הוא מסביר לו לרי"צ קלישר כי ההצעה איננה נראית בעיניהם של רבני ירושלים: „לא זו הדרך להגיע למחוז חפצנו, והדרך לא סלולה ולא נהיה חיו לשמצה, כמו איזה מתקדמים, אשר חשבו וטעו ונפלו במהמורות ורבים עמהם". אף ההצעה איננה מעשית „כי לא יאבה ולא ישמע אדוננו התוגר השולטאן יר"ה, לעזוב מקום מקדשם ברצונו הטוב, אף גבל חללי דעלמא ואיכבה יותרו זכויותיהם ויתנו רשות לישראל להקריב שם קרבנות ונהגותיגו".

בתשובה להסתמכות הרי"צ קלישר על הסכמת רבי עקיבא איגר, מדגן כי „לא ראינו הסכמתו למעשה, ובלי ספק אם היה באפשרותו בזמנו לפעול הדבר היה רוח נוספה בקרבו להוציא לאור משפט צדקי".

בהמשך דבריו הוא מציין את הספקות בהלכות קרבנות שטרם הוכרעו „ומי ידהיב עוד בנפשו להכריע ביניהם", המספר על בעל „תבואות שור" שחיבר ספר מקיף על הלכות הקרבנות, וקודם פטירתו ציוה להטמינו בקברו להוכחה כי „עת יקריבו בני ישראל קרבנותיהם יהיה בידור שהלכה כיש נביא, ולדעתנו צדקה עשה הקב"ה עם עמו אשר גזר להכרנו בבוית, מבלי לתת להלוך על מקום הר הבית, מן החומה ולפנים, כי בעוה"ר בדור היום הזה כי יסגור דלתיים בפני החפצים להלוך שם, ומטמאתם בשוליים ומאצים לנפש אדם".

התנגדות לתוכנית הובעה גם ע"י גדולי תורה ברחבי הגולה. רבי יוסף זכריה שטערין בעל „זכר יהוסף" פונה אליו במכתבו מיום ד' מנ"א תרל"ב, שישלח לו את ספרו „דרישת ציון", „כי זה ימים רבים אשר אני משתוקק להשיגם. ואינם בנמצא בסביבותינו, להשיג אחד מחיבוריו המסולאים, אם כי זה שנים רבות אשר השגתי לראותם לבני".

בתשובתו של הרי"ן שטערין (השמורה עדיין בכת"י ונתפרסם ביה ע"י כותב הטורים) הוא פותח בדברי תודה ומציין „אין מילה בלשוננו להנריך להרי"צ רוחשי לבבי בעוזך במערכה הקדושה ישוב ארה"ק. היקרה בעיני כל חובבי צמו, אשר אין למעלה הימנו, אשר לא אבוש כי עד היום לא ניחו לי דברי הטוענים עליו בענין גדול זה, כל אחד אשר ישאנו רוחו. ואף אם היה קצת חשש חיו בדברי הטוענים שענין האדמה בעת פוריה בל כך, אז לא היה כ"כ לפלא כ"כ כמה שנעזב הארץ מהמון מאות שנים, וכל אחד חושב למצוא שכרו תוכו בבואו לשם, אשר מצד זה בעצמו היה צריך השתדלות יותר גדולה לעבודה ולשמרה, לעשותה ארץ חמדה ומסוגלת לכל הצבינים, התסרון רק יצר חיוב על המתנדבים במעטם להביא קרן קיים לזה, ולהשגיח על הבאים לשם, שיסמיכו כמעט ושלא יצטרכו להתהיה".

לדעתו של הרי"ן שטרן „המרים בזה אינני מסוגל לבוא במכתבי עתים בדפוס, רק להפות לבב שועים וראשי ישראל, רק בדיבורים ובמכתבים שונים, כי המרים בדפוס יבוא על הרוב בזה לפירוד דעות, ומה שכל אחד מתחזק להעמיד על דעתו, והדברים ארוכים ורחבים בזה, הוא מאהל לי „כי חפץ ה' בידו יצליח" אך מוסיף „רעת לכל חפץ".

משנוכח הרי"צ קלישר בהתנגדותם של גדולי הדור להצעותיו בדבר חידוש הקרבת הקרבנות בזמן הזה, הפנה את מאמציו לקידום הישוב החקלאי בארץ־ישראל, ועל כך במאמרנו הבא.

[illegible]

אלון: לא אנו השגנו את כל מה שרצינו ולא המצרים — לא היה בהסכם אקט של כפיה

מצרי. בשלבים הבודדים יהיו משמר פנו עם המערכת החדשה של הכוחות — אבל כך אמר ראש הממשלה יגאל אלון, בראיון שנשדר בטלוויזיה לאחר פירסום ההודעה הרשמית על הסכם הפרדת הכוחות.

מר אלון הדגיש, כי בעקבות ההסכם יש סיכוי שלתקופה ארוכה לא תתאפשר מלחמה מחודשת, ואפשר יהיה לשחרר חלק מהמילואים. נוסף להסכם בכתב, יש גם הבנות בעל־פה שהצד האמריקאי מודע להם. [illegible]

מר אלון אמר בין השאר:

[illegible]

ברה"מ סיפקה לערבים 1400 טנקים ו־200 מטוסים במלחמת יום כיפור

ואשינגטון, — ברה"מ סיפקה לערבים 1400 טנקים, ו־200 מטוסים [illegible]

עד בלחמה יום כבר 600 טנקים בן הדגמים ט־55 וט־62, 100 מטוסי קרב, [illegible] ו־30 סוללות טי־לים סאם 3 ו־סאם 6. כן קיבלה צבא אחר, החל במטוסי מיג [illegible]

סוריה קיבלה 800 טנקים, 100 מטו־סים ו־15 סוללות של טילי סאם־3 וסאם־6.

העתון מוסר כי בסופו התקופה של הרכבת האוירית הסובייטית ציבי 800 טיסות, מהן 350 בכיוון מצרים, מספר דומה בכיוון סוריה ו־100 טיסות לעירק.

כן טוען העתון כי נשק של רב שיפוט על ידי הסובייטים, הועבר גם מצבות סוריה למחבלים. פולין, צ'כוסלובקיה, הונגריה, מזרח גרמניה וכו' מידה מסייעת גם יוגוסלביה, השתתפו במאמץ הספקת הנשק, בספקן נשק מן המלאי שלהן עצמן.

„הערבים משלמים בדולרים עבור מאמרים פרו־ערביים"

[illegible]

ברד כבד בדרום הארץ

— השלג הכבד שירד באיזור ה־הרים גרם כליל את הכבישים המ־קשרים בין כפרי יהודה ועזה. [illegible]

חברת החשמל יצאו לנתק את הזרם כדי למנוע אסון.

[illegible] (ע)

ערפאת הציע פיסגה מצרים־סוריה־המחבלים

ביירות. — מנהיג המחבלים יאסר ערפאת הציע בקהיר כדי להציע לכנס ועידת פיסגה בה ישתתפו מצרים, סוריה והפתח "לשחרור פלשתין" — מסר העתון הלבנוני "אל־נהאר".

העתון מסר כי מטרת הועידה ילק־בוע עמדה משותפת לגבי זכויות העם הפלשתינאי ולעבוד הכן מול ההתפ־תחות המדיניות בתחומים הערבי וה־בינלאומי.

עתון לבנוני אחר "ליאוריאן לה ז'ור", המוסר אותה ידיעה, מוסיף כי מעיתו של ערפאת, מעיקת שיבוי בעמדת המחבלים אשר עירדו עד כה בהו ת סוריה־עירק־המחבלים.

העתון הלבנוני „אל־נהאר" ציין, כי ד"ר קיסינג'ר הודיע לשני ראשי מדינות ערביים כי אין ביכול־תו להפגש עם יאסר ערפאת, שכן פגישה כזו עלולה לעורר מרובה עזה מצד ישראל ולסכסך התקשורת הא־מריקאים־הנשיא להשפעת התערבותו הציונית.

מחסור בדלק במזרח אירופה

בודאפשט, — מחסור בדלק מורגש גם במזרח אירופה — אמרו כאן היום בשעסקים מדיניים.

ראשי המשק ההונגארי אמרו בת־גובה על מצב הנפט במצרים כי מצבת של מזרח אירופה הוא טוב, מפני שי־היא משלמת מחירים קבועים בעד ה־נפט שהיא מקבלת מבריה"מ. יחד עם זאת הם אמרו כי דרושים להיות אירופה חומרי הגלם בן המצרים במ־חירים שהללו עולים בגלל חרם הנפט הערבי.

העיתונות ההונגארית איפסלית בע־הפרדמה לגבי המשבר והתפרקה היא כי להם הוא שיהיו יותר בקיום, "אלא שיגל ולא את הישראלים ישבו־ע סגת בין השטחים הנכבשים".

עתון המפלגה הקומוניסטית ההונג־רית "נפסאבאדסאג" סבור שיש כדי להסכם וכי אחרי יישב החרם הערבי. העתון מלגם כי אחרים תביא להגנה ישראלית, ובעקבותיה יותר הנפט לזרום מחדש.

ואשינגטון — עדיפות כמיטנקה עי תה לציוד של יחידות הגנה אווירית של חיל הים האמריקאי במלך כי רקע—אירה, בתוצאת מלחמת יום כיפור, והבנה היבוהר אחת מבין הש־לוש בערכות טילים שפותחו ע"י אר־צות באנשים — אמר מנהל המחקר של מחקר ההגנה האמריקאי.

ד"ר מלקולם קרי ציין, כי המטאר־גן המלים אשתקד למחור באחד מיד לזבח טילים — „דיפויר הטריסל" ו־רואא המפצר או „הלוחר המש־מק—גרנטי" — כדי לשבע הגנה עיכון של חיל הים האמריקאי נגד טי־לים בזמנו כים.

הצול אשר יבתר בפוצו של הגר עשוי לצלות לארה"ב 1,000 מיליון דולר במשך 10 השנים הקרובות. הוא יוצר על בי הדיין באריהב על ידי מפעל אמריקאי.

לוח היום

בס"ד, יום ראשון כ"ו טבת תשל"ד
הדף היומי: זבחים ק"ט
משנה יומית: מנחות ד' א—ב
הלכה יומית שבת ס"ח יב—טו

עזרה

משטרה: ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה, הרצליה, אשדוד, אשקלון, באר־שבע, נהריה, טבריה, צפת — 100; אילת — 2244; חדרה — 22444; טבריה — 20444; קרית שמונה — 40444.

מספרי אש: ירושלים, תל אביב, חיפה, פתח תקוה, הרצליה, אשדוד, חולון: 102; רמת גן — 742222; בני־ברק — 781133; בת־ים — 725333; ראשון לציון — 942222; חולון — 842112; אילת — 2222; באר שבע — 2222; נהריה — 922222; טבריה — 22222; חדרה — 22222; עפולה — 5522; קרית שמונה — 40133.

מגן דוד אדום: ירושלים, תל־אביב, חיפה — 101; אילת — 2102; רמת גן, בני ברק, גבעתיים — 781111; חולון — 843153; פתח תקוה — 912333; נהריה — 34333; טבריה — 951333; ראשון לציון — 942335; אשדוד — 22222; אשקלון ובאר שבע — 3333; חדרה — 22333.

תורנות בתי מרקחת

ירושלים
צאן צוה 15
תל אביב
בורוכוב בוגרשוב 60
בני דיזנגוף 174
יאני ירידה הלוי 67
בני ברק
צבית מידינקן 130
חיפה
אחוזה חורב 4
נתניה
הרצל 34
רמלה לוד
הרכבה זבוטינסקי
פתח תקוה
אמתא ברון הירש 31
באר שבע
„הנגב" יהי קליל 108
בת ים
בת ים בלפור 45
חולון
באית שימשים גאולים 44

הרצליה, רמת השרון, רעננה, כפר סבא רמתיים
גולדשטיין הרצליה פיתוח
רמת גן
עבית מידינקן 130
חדרה
גבני הגואל 74

תורנות רופאים

ירושלים
בשעה 8 בערב ועד שעה 7 בבוקר — [illegible]
תל אביב
[illegible]

תורנות בתי חולים

ירושלים
[illegible]
תל אביב
חיפה
[illegible]

המודיע

אזור התעשיה מקור ברוך
טלפון: 526005

מבצעים כל סוגי עבודות דפוס

● מודעות רחוב
בכל הגדלים
● פירמות ● קבלות
● כרטיסי ביקור
— בצוע מהיר —
פתוח משעה 11 בבוקר
עד הערב.

המודיע

עורך: יהודה ליב לוין
[illegible]
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות וסגנונן

נציגות „המודיע" בארה"ב:
Y. A. ZISHINSKY
350 Eastern Park
Brooklyn, NY 11212
Tel. 772-2837, 493-7170

מחירי מודעות
לוח המודיע
ובמילים 10 מילים
בימי חול — [illegible]
בערב שבת — 60 אג'

הסתדרות נשי אגודת ישראל בני ברק
המועצה הארצית לחיזוק החינוך והדת
בא"י ה"ק

הרינו להודיע בזה על

כנסי התעוררות ומסיבות ראש חודש

שיערכו בס"ד לקראת חודש שבט ור"ח לאילנות הבעל"ס

[illegible]

בבני ברק [illegible]

בתל אביב [illegible]

[illegible]

בברכה בתורה ובציפיה לגאולה ויתעתה
ההנהלה

הודעה חשובה לבנות דתיות

בימים האחרונים התחילה תנועת ההתייצבות לרישום בלשכת הגיוס לבנות שנולדו בין א' תשרי תשי"ז (6.9.56) ובין כ"ט אדר תשי"ז (1.4.57) וכן אלה הבנות שבתעודת הזהות שלהן כתוב שנת 1957 בלי תאריך לידה.

בקשר לכך הננו כעדים תשומת לב הבנות הדתיות משנתון הנ"ל, כי עליהן לסדר כיד הצהרותיהן הדתיות, ולהגיש את ההצהרות בלשכת הגיוס בזמן שנקבע להן להתייצבות, בכדי שתתקבלנה הצהרתן כהצבא בתור דתיות.

הרינו מדגישים, כי כל איחור בהתייצבות או בהגשת ההצהרה הדתית, עלול לגרום לבת הדתית קשיים גדולים בקבלת השחרור, ולכן יש לדייק בתאריך ההתייצבות והגשת ההצהרה כיד, ללא איחור.

בדבר קבלת הטופסים הדרושים ולשם קבלת הדרכה, יעוץ ופרטים שונים, בבקשה לפנות למשרדי „אגודת ישראל":

בירושלים: רח' פרס 2, טל. 222283.
בתל אביב: רח' ברדיצ'בסקי 5, טל. 221252.
בחיפה: רח' ברדיצ'ר 8, טל. 666716.
בבני ברק: רח' ר' עקיבא 93, טל. 783613.
בפתח תקוה: רח' אחד העם 19, טל. 912747.
בבאר שבע: רח' נבט 49, טל. 3436.

וכל מוסדות סניפי „אגודת ישראל" בכל הארץ.

הועדה הציבורית לעניני שחרור בנות דתיות מצבא
שע"י הסתדרות „אגודת ישראל" בארץ ישראל

לתשומת לב מיוחדת

על אף ההתפתחות בבעיות האחרונות בתנודות הספר, ועל אף החלטת הממשלה בזמנו בדבר שרות לאומי לנערות, לא חל כל שנוי מבחינה חוקית במעמדן ובזכויותיהן של הבנות הדתיות לקבל שחרור מצבא ומגיוס בכל צורה שהיא כשטעני דת, וכל בת החייבת בהתייצבות צריכה להגיש הצהרה דתית כדי אמונה, ובמקרה של קשיים איזה שהם שהתעוררו אצל — עליה להודיע בקרוב לאחד המשרדים שלנו הנ"ל.

לידיעת הרבנים והגבאים של בתי הכנסת

פתחנו במסע הסברה כולל תוכניות מעשיות לשיפור הדמיה בית הכנסת שנפגעה בעיקר ע"י הנוהג שהשתרש בניהול שיחות בבית הכנסת בשעת התפילה וקריאת התורה.

בתי כנסת שעדיין לא פנו אלינו מתבקשים לעשות זאת בהקדם.

הוועד הציבורי להרמת כבוד בית הכנסת
ת. ד. 3324 תל אביב

וועד מורא מקדש
ת. ד. 6086 ירושלים

רמת הכשרות הגבוהה ביותר
במקום הנמוך ביותר בעולם

הלך רוח נעים ואוויר מרענן בכל מערכת החדרים והאולמות המהודרים של מלון פאן־אמריקן ים־המלח.
כאורח המלון, יעמדו לרשותך כל שרותיו המודרניים: מיזוג אויר מלא בכל תחומי המלון, מוסיקת רקע נעימה בחדרך, מרפסת צמודה לכיוון הים נהר מנאר, חדר אוכל [illegible]
וגם מיטב המאכלים הפיקנטיים, מסעדת שרות עצמי, לובי מהודר, מועדון חברתי, בר, חוף רחצה פרטי משלך על כל השרותים, שרות מיוחד לחדרים, שרותי טלקס, ובריכת שחיה מקסימה.
טמפרטורות מינימום בחורף — 25°. במרחק הליכה קצרצר מהמרחצאות החדשים.

כשר למהדרין, ללא חשש שביעית, שמירה מלאה על קדושת השבת.
לאורחי המלון, החל בי"ט בטבת תשל"ד, תנתן הנחה של 20%.

מבט מכוון הים

מבט מכוון ההרים

לפרטים והזמנות: מלון פאן־אמריקן ים־המלח, טלפון 057-97821, טלקס 05-84, מברקים: Panamsodom

PAN-AMERICAN **פאן־אמריקן**
TEL: 057-97821 DEAD SEA ים המלח טלפון: 057-97821

דיין:

הסכם הפרדת הכוחות מושתת על נורמליזציה באזור והפעלת התעלה

הודות לצליחה ובגלל מה של השגו הסכימו המצרים להתום, הכוח שהותר למצרים להחזיק לשם הגנה על כוחותיה ממזרח אינו מוגזם

ההסכם על הפרדת הכוחות עם מצרים הוא הסכם טוב ומשביע רצון, הן מבחינת התנאים שבו והן מבחינת ההסכם עצמו — אמר שר הבטחון, מר משה דיין, בראיון ליומן הארועים של הטלויזיה הישראלית.

שר הבטחון אמר שההסכם מושתת על נורמליזציה של האזור, כולל ניקוי תעלת סואץ לשם הפעלתה, כבר לאחר הפרדת הכוחות.

מר דיין ציין, בתשובה לשאלה, שאכן חל שינוי בעמדת מצרים. לעומת עמדתה הקודמת כאשר סירבה להסכים להסכם דומה. את הסכמת מצרים להפרדת הכוחות עכשיו, בתנאים הקיימים, הסביר שר הבטחון באמרו, שמצרים הסכימה לכך הודות למה שהיא השיגה במלחמה כאשר כוחותיה צלחו את התעלה, ובגלל מה שלא השיגה במלחמה זו.

ישראל — אינה שותפת לתעלה

שר הבטחון הביע תקוותו שמצרים תכבד את ההסכם ואמר שיהיו אמצעי הפיקוח המתאימים כדי לפקח על ביצועו. מר דיין הוסיף ואמר שהוא מאמין שהפעם מתכוונת מצרים לשלום ואם אמנם כך יהיה מהר להמיר את הקו הצבאי בתעלת סואץ בקו פתוח טוב, כ־20 ק״מ מזרחית להתעלה.

שר הבטחון ציין, שהוא אינו סבור שישראל צריכה להיות שותף עם מצרים לתעלת סואץ והוא אינו סבור שהסואץ צריך היה להיות גבול הקבע של ישראל.

התעלה היא עורק חיים של המצרים ואם אמנם תופעל התעלה ויאוכלסו מחדש הישובים המצריים שלאורכה, זכאית מצרים לכח צבאי כדי לשמור כדי להגן על אזור זה. הכח שהותר למצרים להחזיק מזרחית לתעלה, אינו מוגזם — ציין מר דיין.

שר הבטחון הסביר שהכוחות הצבאיים המוגבלים, שמצרים וישראל יוכלו להחזיק בשתי הרצועות הקדמיות שלהן שביניהן אזור חייץ של כח האו״ם, לא יהוו סכנה מתמדת להתלקחות מלחמתית.

השיט הסובייטי בתעלה אינה בעיה ישראלית

בתשובה לשאלה אמר שר הבטחון שעם התחלת ההפרדה יוכל צה״ל לשחרר חלק מכוחות המילואים וכי כבר בשלב ראשון של ההפרדה ניתן יהיה לשחרר כ־40 אלף אנשי מילואים.

בתשובה לשאלה אחרת אמר שר הבטחון, כי הסכם ההפרדה אינו מהווה קשר לאיזה הסכם שהוא בעתיד, אך שני הצדדים שחתמו עליו הסכימו שהפרדת הכוחות היא צעד ראשון לקראת מצב של שלום בין ישראל ומצרים.

ביחס לערכה של תעלת סואץ פתוחה לבריחים, אמר שר הבטחון שישראל שאלה את ארה״ב לגבי עמדתה בענין זה, ותשובת ארה״ב היתה שיש להעדיף תעלה פתוחה, גם אם יהיה בה שיט סובייטי, עם מכסוך סגור, על תעלה סגורה עם סכסוך פתוח באזור המזמין התלקחויות.

מר דיין הטעים כי בעית השיט הסובייטי בסואץ אינה בעיה ישראלית וכי ישראל אינה צריכה להיות מערבית יותר מהמערב עצמו, הרוצה בתעלה פתוחה.

בסיום דבריו אמר שר הבטחון שישראל מוכנה ורוצה לקיים דיון גם עם סוריה על הפרדת הכוחות, אך תנאי ראשון לכך הוא שסוריה תמסור את רשימת השבויים הישראליים שבידיה לידי הצלב האדום הבינלאומי ותתיר לנציגי הצלב האדום לבקר אצלם.

ועדת הכספים החליטה להעלות תעריפי החשמל

ועדת הכספים של הכנסת בישיבתה ביום שישי החליטה על הפלאת תעריפי החשמל לצריכה ביתית ב־4 אגורות (ס״ה 14.88 אגורות לקו״ש) למסחרית וציבורית 5 אגורות (ס״ה 18.4), חקלאית 3 אגורות (ס״ה 11.09), הספקת מים 3 אגורות (ס״ה 9.9) תעשיה 2.50 אגורות (ס״ה 8.08).

הועדה החליטה לאשר את הצעת הממשלה כי — לא יחול בול בבחון על הצלאת תעריפי החשמל על צריכה פרטית — כך שסך בול הבטחון יהיה במקום 20 אחוז — 15 אחוז.

הועדה דחתה לפי שעה הודעת שר האוצר מר גבתי, כי הממשלה לא תפעיל כעת את ההטבלות (מכסות ותשלוכנע בחירת תתקצ״ל) וכאשר יתגלה צורך בכך, תביא את ההחלטה לידי ביצוע הכספים.

הועדה לא קיבלה את הצעתו של ד״ר באדר — לדחות את ההצעה.

ניכסון בירך את גולדה וסאדאת

וושינגטון — הנשיא ניכסון טילפן ביום חמישי בלילה לראש הממשלה גולדה מאיר ולנשיא מצרים אנואר סאדאת, כדי לברך אותם על השגת הסכם להפרדת הכוחות.

דובר העתונות של הבית הלבן רונאלד זיגלר, מסר, כי ניכסון אמר לגבי מאיר ולנשיא סאדאת כי רצונה של ארה״ב „בשלום קבע הוגן וצודק, אשר יבטיח את עצמאותה ובטחונה של כל מדינה״.

ניכסון שוחח תחילה עם הגבי מאיר במשך 5—6 דקות, ולאחר מכן עם הנשיא סאדאת. הוא גם שוחח טלפונית עם שר החוץ קיסינג׳ר בירושלים.

הדובר הוסיף, כי מר ניכסון הבטיח אישית לגבי מאיר ולנשיא סאדאת, כי ארה״ב תעניק „תמיכה מלאה״ לקרים שיערך לאחר מכן כדי להשיג שלום קבע, וכי מדיניותה של ארה״ב היא „לקיים יחסים בריאים עם כל הארצות של המזרח התיכון״.

היתה זו השיחה האישית הראשונה בין ניכסון וסאדאת.

סאדאת מצידו, הביע את תודתו על המאמצים שעשתה ארה״ב וביהוד שר החוץ קיסינג׳ר, הוא גם הביע את תקוותו כי מאמצים אלה יימשכו כדי להשכין שלום צודק באיזור. (עיצ, יופ״פ).

אל נהאר:

עיראק תחזיר כוחותיה לסוריה בעקבות פגישה בין אסאד ואל בקר

ביירות, מוצ״ש — נשיא עיראק אחמד חסן אל באכר נענה לבקשת נשיא סוריה האפז אל אסאד, אשר ביקר בחשאי בעיראק, להחזיר את חטיבות העיראקיים לחזית הסורית — מסר ביום ו׳ העתון הלבנוני „אל נהאר״.

לדברי העתון הנשיא עיראק כי „כוחות אלה יגיעו בזמן הקרוב ביותר לסוריה״.

עיראק גם התחייבה להעשים סיוע פיננסי לסוריה.

אולם הוסיף העתון "תיאום" זה של עמדות סוריה ועיראק לא יביא לידי "איחוד" בין שתי הארצות, לפחות בשלב הנוכחי.

בשיחות בין באקר ואסאד, הביע נשיא סוריה את החשש כי „הלחץ האמריקאי על ישראל ייעצר בתעלת סואץ״, ולכן ביקש את החזרת הכוחות העיראקיים לחזית הסורית.

אשר לביקור המשאי שערך זה לא כבר הנשיא אסאד במוסקבה, מוסר "אל נהאר", כי אסאד דן עם מנהיגי הקרמלין בשתי שאלות עיקריות:

✶ השתתפות סוריה בוועידת ז׳נבה והערובות הסובייטיות להבטחת נסיגה ישראלית מהגולן.

✶ אמצעות של תוקפנות ישראלית נגד סוריה, בעקבות הפרדת הכוחות בתעלת סואץ.

לדברי העתון הרגישו המנהיגים הסובייטיים את הצורך בהתשתעות סוריה בוועידת ז׳נבה, כדי שהמחלוקת אחר הסדר לא יהוו מכשולים לתעלת סואץ.

העתון "ליאוריין לה דורי", שגם הוא מוסר מידע זה, מוסיף כי השיחות של אסאד בקרמלין נסבו גם על „חיזוק הפוטנציאל הצבאי הסורי״.

---

3 קציני צה״ל נפטרו וחיילת נפגעה ממכת־כפור

— מאת כתבנו הצבאי, צבי דוק — שלושה קציני צה״ל נפטרו וחיילת אחת נפגעה קשה ממכת כפור אשר פגעה בהם בהיותם באיזור פסגת החרמון ביום חמישי, בשבוע שעבר, לא ברור אם הם היו בטיול או בתפקיד.

המקרה החמור אירע בעת שקבוצת קצינים, שמנתה שמונה איש, בהם שלוש חיילות, יצאה בג׳יפ ובקומנדקר לטיול אל יחידת צה״ל שבאיזור, לקראת בראשותו של קצין בכיר בדרגת אלוף־משנה. יצאה מבסיסה שבאיזור ארץ, ביום חמישי ואמורה היתה לשוב בחזרה ביום שישי, לאחר ביקור אצל יחידת צה״ל בפסגה קרובה.

בדרכה אל היחידה שבסמוך למיבן בבקום, נתקעה קבוצת הקצינים בבוץ אדיר קשה ביותר, אשר שרר באותו יום בכל איזור מרובן שלמה (מרשיל). ליד המבנה סגנה קבוצה המשתלה באותה עת סופת שלגים עזה, אשר מנעה כל מעבר בדרכים אל ראש ההר.

הסופה מנעה מהקבוצה מלהמשיך בדרכה, ברכב שעמו הגיעו למקום ה־הר נאלצה לעשות את דרכה, תוך כדי מאבקים נואשים, להגיע אל פיסגת ההר, כדי להזעיק עזרה, ברגל.

אותם מאלשי הקבוצה, בהם הקצין הבכיר, הצליחו להגיע אל פיסגת ההר ולהזעיק עזרה, אולם יותר הדיילים נאלצו להפסיק את תנועתם, לאחר שנפגעו ממכת כפור והם נשארו בשטח בלווית כוח אבטחה.

כוחות הצילוך שעשו דרכם אל הנפגעים, התקשו להגיע אל מקום הפגיעה, מחמת מזג האוויר והם נתקלו בקשיים שונים.

לאחר זמן מה הגיעו חלק מאנשי החילוץ והצליחו להתחבר אליהם. הם החלו לכתוב החילוץ את המקום המדויק של נפגעים תוך זמן קצר הגיעו אליהם.

כדי לסייע בפעולות החילוץ נשלח אל המקום מסוק של חיל האויר, הר מסוק עשה את דרכו אל המקום רק לאחר שחל שיפור במזג האוויר הסוער. הוא העביר את הנפגעים אל בית החולים שדה שבשארם א שיך.

ליד בית החולים המתין לנפגעים מטוס נוסעים של „ארקיע״, אשר העביר בן סידורים להעברת הנפגעים למרכז הארץ.

שני רופאים צולה אל החיילת, אשר נפגעה קשה והועלתה אל המטוס. בדרכם לביהייח חל השופר. הללו לא חסכו מאמץ ועמלו קשות כדי לשמור על חייה של החיילת.

3 קציני צה״ל, שהיו בין הנפגעים, נפטרו מסבת הקור שלקו בה. ימי״.

„אל אכבר״: השייט בסואץ יחודש עם צעדים מהותיים להסדר כולל

השייט בתעלת סואץ יחודש רק „לאחר שיעשו צעדים מהותיים לקראת יישוב מלא של הסכסוך הערבי־ישראלי״ — מסר ביום ו׳ של אכבר״ המצרי מפי מקורות יודעי דבר.

אך העתון כתב, כי עבודות ניקוי התעלה יתחילו כבר לפני זה, תוך ציפיה לפתרון סופי של הבעיה.

עם זה הצריך העתון, במאמר מערכת, כי „התימת ההסכם להפרדת הכוחות מהווה רק צעד ראשון. שבעקבותיו צריכים לבוא מספר צעדים אחרים לקראת הגשמת החלטה מועצת הבטחון 242״.

העתון כתב כי ההסכם על הפרדת הכוחות אין פירושו כי הדרך לשלום צודק וברי קיימא במהירה בעשותה קלה. עדיין צפויים קשיים רציניים ורבים״.

להלן טען העתון כי „עלינו לעבות אישראל תשוב והקבע בשיטות של התוקפנות, כדי לשוב ולהפגיע את המצב ולהגשים חלק משאר פתאי ההתפשטות שלה.

„לכן, עלינו להגביר את עירנותנו והכוננתנו כדי שתהיה מוכנים לעבור בכל הצב במהלה דיפלומאטית לפעולה צבאית, אם ישראל תנסה לדרוך במקום או להתחמק מהתקדמות״, — כתב העתון.

„יאבר בטוחים להלוטין כי כוחותיו המצריים מסוגלים לאלץ את הכוחות של התוקפנים הישראליים לגבור לגורמי מאומת ערביות ולהכיר בזכויות העם הפלשתינאי״.

קיסינג׳ר יצא ברכבת מירושלים ללוד

שר החוץ האמריקאי, ד״ר הנרי קיסינג׳ר, יצא ביום ו׳ במסע יוקר עם בני משלחתו והעתונאים המלווים אותו לאסואן.

ליד כבש המטוס בשדה לוד נפרד ד״ר הנרי קיסינג׳ר בשפע חיוכים ממלוויו, שר החוץ מר אבא אבן, שגריר ארה״ב בישראל, מר קנת קיטינג, המשנה למנכ״ל משרד החוץ, מר אפרים עברון ואחרים.

אגעפי שהוצב ליד מיקרופון סירב שר החוץ האמריקאי לדבר, עלה בריצה קלה בכבש המטוס ונפרד בנפנוף יד מכל הסובבים אותו ונכנס פנימה.

מאחר השלג הסבך שיורד בירושלים לא יכול היה קיסינג׳ר להגיע ללוד במכונית, ונזקק יחד עם מר אבן, ויתר אנשי המפליה לשירותי רכבת ישראל. לאחר נסיעה של שעה וחצי ברכבת, הגיעה המפליה לתחנת העיר לוד. משם יצאו קיסינג׳ר ומלוויו במכוניות אל נמל התעופה.

ד״ר קיסינג׳ר נפרד בלחיצת יד מאנשי הבטחון הישראליים, מאנשי משטרה, ומנהגי של שגריר ארה״ב ולאחר מכן התחבק עם מר קיטינג. כן עם שאנשי הבטחון האמריקאניים בפרדים מאמינותיהם הישראלים.

שר החוץ הישראלי, מר אבא אבן, נאות להשיב למספר שאלות שהוצגו לו ע״י העתונאים.

לשאלת כתב צתיים, האם יש בזה הסכם שהושג כדי להבטיח את ישראל מפני התקפה מתו מצרים בעתיד, השיב מר אבן: "אני סבור שזו אחת המטרות של ההסכם. התהריכות הנוהשה של הכוחות, תבטיח מצרים כי נהיה יותר, ואולי אף תבשר רצון לעשות שלום. לדעתי, המלחמה פותח סבירה היום לאחר ההסכם מבפי שהיתה קודם לכן בהיערכות הקודמת״.

עוד אמר מר אבן, כי ההסכם „עשוי לבשר היוולדות מהמעגל הרצוף של מלחמות, היוולדות שלפני ההסכם לא היתה קיימת״. הוא הזכיר את היתרונות של ההסכם ואמר כי הציבור יקבל בברכה את ההסכם וישנה את דעתו בלפי הממשלה ובלפי השרים שעסקו בניהול המו״מ.

מר אבן ציין כי אכן הצדדים מרוצים וד״ר קיסינג׳ר מרוצה מאוד, ודיבר על כך בשעת הנסיעה ברכבת מירושלים ללוד. לדעת מר אבן, הבשמעות הבינלאומית של ההסכם עשויה להיות מרחיקה לכת עוד יותר.

אשר לאפשרות של הסכם הפרדה דומה עם סוריה, אמר מר אבן כי „הבהרנו את נכונתנו לנהל מו״מ עם סוריה על ביתוק הכוחות, ולאחר שהמגמה שלנו הובהרה — היתמה, אם תהיה פוגות, מוטלת על סוריה״.

אשר לשיחות ז׳נבה אמר מר אבן כי ההסכם הוא פרטל יוצא של ועידה זו.

סאדאת הגיע לדמשק

(המשך מעמוד א׳)

להפרדת הכוחות „קשורי להפרדה דומה של כוחות בחזית הסורית. סאדאת אמר אז „החזית הסורית והחזית המצרית אינן אלא אותה החזית״. סיבוב השיחות הרביעי שלו תוך שבוע עם שר החוץ האמריקאי הנרי קיסינג׳ר באסואן. העתון „אל אהרם״ כתב, כי הנשיא סאדאת יבקר גם בסוריה, כווית, קטאר, בחריין ואבו דאבי. כן צפויים ביקורים דומים באלג׳יריה ובמרוקו, אך לא נקבע עדיין מועד על המועד.

בעת שהנשיא סס לסעודיה, יצאו שליחים שלו לאיראן, תוניסיה, לוב, צפון סודן ותימן, עומאן ולבנון, על מנת להסביר את התפתחויות האחרונות במזרח לאחר ההסכם להפרדת הכוחות.

סוריה מקיימת התייעצויות לאחר הסכם הפרדת הכוחות ישראל—מצרים

התייעצויות דחופות מתקיימות, כפי שנמסר היום בין סוריה לבין מדינות ערביות אחרות בקשר להסכם להפרדת הכוחות בין ישראל למצרים אשר נחתם אתמול.

מקור רשמי סורי אמר הבוקר, כי הנשיא האפז אל אסד, דן במצב באמצעות הטלפון עם נשיא אלג׳יריה. הואר בומדין, וגם המלך חוסין מלך ירדן.

המקור לא מסר כל פרטים נוספים אולם ידיעות אחרות מסרו כי ביום ו׳ נועד אסד גם עם שליח אישי של שליט לוב, מועמר קדאפי.

רדיו דמשק הודיע כי השליח הלובי, אחמד מסכבי, מסר לאסד שדר מאת קדאפי, אשר תוכנו לא נודע.

ידיעות בלתי רשמיות רמזו כי סוריה אינה מרוצה מהסכם הפרדת הכוחות שנחתם בין ישראל ומצרים.

סאדאת קיים ביום ו׳ שיחה טלפונית עם אסד, מיד לאחר שמיגינסמר השרים האמריקאי הנרי קיסינג׳ר הגיע למצרים מישראל, לסיבוב רביעי של שיחות עם השלטונות המצריים. השיחה נתקיימה בנוכחותו של קיסינג׳ר.

מודעות לוח לימי חול מתקבלות עד 2 בצהרים ע״מ שיפורסמו למחרתו.

פהאמי יבקר במוסקבה

מוסקבה מוצ״ש — איסמעיל פהאמי, שר החוץ של מצרים, יגיע למוסקבה ביום ב׳ לביקור בן 4 ימים על פי הזמנת שר החוץ הסובייטי, אנדריי גרומיקו. אישור לידיעה זו ניתן בשבת בחוגים רשמיים מצריים.

התובע במשפט אוסלו דרש תקופות מאסר לששת הנאשמים

אוסלו, מוצ״ש — התובע הכללי של נורבגיה דרש ביום ו׳ בערב להטיל גזרי דין מאסר של 7 עד 9 שנים על ששת הנאשמים במשפט רצח תמי של המרוקני אחמד בושיקי.

דיוני בית המשפט ב„פרשת ליל־המר״ שנמשכו כשבועיים, נסתיימו ביום ו׳ בדרישה של התובע, האוקח ויקר.

הוא אמר כי ששת הנאשמים, אשר הצהירו בהודעותיהם כי אהמד בושיקי שנבנר כמלצר, היה סוכן של תנועת מחבלים — הרגז למעשה את האיש הלא נכון.

התובע, אשר עמד על דעתו, שישירות הבון הישראלי „המוסד״ הוא שעמד כאחורי הרצח, אמר שאם כי אין להתאים מן החשבון את האפשרות כי בושיקי היה חשוב, הרי אין כל ראייה קונקרטית שהוא היה חבר בארגון ספטמבר השחור.

הוא אמר כי קבוצת ליקחמר של סוכני "המוסד" ביקשה ללכוד את מנהיג ספטמבר השחור, עלי חסאן סלאמה, אשר עמד מאחורי רצח 11 הספורטאים הישראלים בכפר האולימפי במינכן בשנת 1972.

עם זאת אמר ויקר שאם יחליט בית המשפט שבושיקי נהרג כתוצאה מרשלנות, כי אז יגיש הוא כ־עצה שהריגת אדם בדבצת במקרה זה ב„נסיבות מחמירות ביותר״, כי במקרה זה ידרוש תקופת מאסר מכסימלית של שלוש שנים.

אם ימצא בית המשפט שיש להרשיע את הנאשמים רק ברצח בת ישראל, כי אז רואה הוא תקופת מאסר של 18 חודש כעונש מכסימלי, אמר ויקר.

משקיפים התרשמו עמוקות מן ה־עונש הקל שדרש התובע.

דיוני ז׳נבה יתחדשו רק לאחר הסכם הפרדה

הקיימים בועידת השלום בז׳נבה, לא יתחדשו אלא לאחר השגת הסכם סורי־ישראלי בענין הפרדת הכוחות — את התריע בשבת השבוע המצרי „אכבר אל יום״.

כנר

(א פידלער)

עולה חדש מארה״ב

מומחה בעל מוניטין

בתקליטים

ובתחנות רדיו.

(לשעבר חבר מקהלה אצל ר׳ יושלה רוזנבלט ז״ל)

✶ מקבל הזמנות לכל מיני שמחות.

✶ מקבל תלמידים במחירים נוחים.

לפנות:

ת. ד. 597 בני ברק

קיסינג׳ר נפגש עם נציג משפחות הנעדרים

ד״ר הנרי קיסינג׳ר הבטיח, כי ענין השבויים יעמוד כסעיף ראשון בסידור בסוריה בפגישה עם נציג משפחות הנעדרים במצרים ובסוריה, שהתקיימה ביום ה׳ בירושלים. על כך מסר הנציג בראיון ב„שידורי ישראל״.

הפגישה נערכה בהתערבות ראש הממשלה הגב׳ גולדה מאיר.

הנציג סיפר כי פנה לקיסינג׳ר, והלה הבטיח לו לאחר הפרדת הכוחות, יוכלו לקבל את גוויות הנעדרים מהמצרים. ביחס לשבויים בסוריה צריך לבקש קיסינג׳ר כי בנסיעתו לסוריה, ימשיך לבקש את רשימת השבויים, שבידיהם יש פצועים, הוא נתבקש להעלות את הבעיה כסעיף ראשון בפגישתו עם נשיא סוריה.

קיסינג׳ר אמר כי הוא מודע לבעיה, לאור נסיונו בבעיית השבויים בוייטנאם, הוא הבהיר, כי גם הם שלח ישראל פנתה אליו בנושא זה.

מר ניסן גורדון בארץ

המשפר ההרדי הרי ניסן גורדון מארצות הברית הגיע לביקור קצר בארץ.

בעת ביקורו בארץ ייפגש מר גורדון עם אישי ציבור סופרים חרדיים ועתונאים.

כמריב ביקר במוסדות אגודת ישראל בארץ ונפגש עם מנהיגי התנועה.

לוח המודיע

דירות בתים

ביקוש דירות

✶ מעונין לקנות וילה או בית גדול ליקיבה ת.ד. 384 בני ברק.

שידוכים

✶ שידוכים דתיים בני ברק, ר׳ עקיבא 45 פ׳ אליך כל יום חמישי 783703 מ־4—8.

✶ שידוכים דתיים וחרדיים מכל הגילים כדאי לבקר ת״ד 16153 ירושלים

עסקים

כספים

✶ 16 אחוזים נטו תקבל תמורת כספך עם ערבות בנקאית 03-783703.

להשכרה

✶ להשכרה בשכר התדשי חנות בבני ברק, ברחוב ר׳ עקיבא לצלצל 783834 בין 7—5.

תזמורת

✶ תזמורת "סאוי" הרשקוביץ, הזמנות: ביכלר, ר׳ עקיבא 66, ב״ב טל. 03-792669.

מכירות וקניות

✶ החנות „הדר״ בני ברק רח׳ רבי עקיבא 122 כל מיני והדיר סלון תודרי שינה, כלונות וספות, לבני הישיבות הנחה.

משל: ההסתדרות תתבע הצמדת שכר המגוייסים ותוספת היוקר

משל קרא למעסיקים לתתום לאלתר על הסכם תוספת היוקר המלאה בהתאם למדד שפורסם לפני ימים אחדים והזהיר מפני השחיקה ההדמה, הצלולה להביא, חלילה, לשקט סוציאלי בחברה הישראלית.

לאחר שיהתעם בימים הקרובים הסכם בדבר תשלום תוספת יוקר מלאה לעובדים כיטואר תתבע ההסתדרות גם הצמדת שכר המגויסים לתוספת היוקר והגדלה יחסית של הגמלאות החודשיות אמר מזכיר ההסתדרות בפועל מר ירוחם משל.

משל המהיר כי ביוזמת ההסתדרות הועלתה תקרת השכר של המגויסים מ־1500 לירות ל־1800 לירות לחודש, החל מינואר. ולכן תתבע גם העלאה בשכר זה, שנקבע לפני גבור השנה, נוכח ההתייקרויות במחציה השניה של 1973.

„כלל אזרחי המדינה, חייבים לראות את ההוצאה לשכר המגויסים כהוצאה לאומית והאומה חייבת לשאת בהוצאה הזו ממקורותיה תקציביה הממלכתיים למימון הוצאות המלחמה, כמה גם שקרן ההשוואה יר־בקת אמציציה, בין היתר, מהפרשות כלל העובדים המעסיקים במדינה״, אמר.

מר משל התריע נגד המגמה המסתמנת פה ושם להטיל את מלוא כובד ההתייקרויות בשווקים הבינלאומיים ובחומר הגלם המיובאים על שכם הצרכן והעובד השכיר בלבד.

בהתייחסו לייקור הזלק אמר מר משל, כי „שוב לא ייתכן, שהממשלה והמעסיקים יגלגלו את כל ההתייקרויות על הגורם השלישי, העובד״.

מן הדין הוא למתן עתה את ההתייקרות על ידי ספיגה בתאימה של עלות הייצור ומתה הרווחים. „לא נסכים, שהממשלה תתאים את עצמה למחיר בשווקים הבינלאומיים והילך השכיר יצטרך לחיות לפי שכרו הקודם. זאת לא ייתכן לשאת״ — אמר.

הוא הטעים, שתוספת היוקר באה תמיד אחרי ההתייקרויות וציין כי ההסתדרות מפגעת ביציבות במחירים, ללא דרישת תוספת יוקר. יש לעשות את כל המאמצים כדי למנוע יוקר ועל ידי כך ממילא גם לא תתבע ההסתדרות תשלום תוספת יוקר.

יו״ר נתיבי נפט

עיקר הבעיה באירופה היא הפסקת הזרמה

הבעייה בקשר לדליקה באבו רודס היא הפסק הזרימה ולא כיבוי הדליקה — אמר מר יצחק סירקין, יו״ר הדירקטוריון של „נתיבי נפט״.

מר סירקין אמר, כי הדליקה 3 בארות מתוך 4 הבארות המחוברות לפלטפורמה. הבארות הללו נובעות בלחץ עצמי ואילמלא בער הנפט, היה צורך להצית אותו. כיוון שהיה מקום את כל המפרץ ומסכן את האניות המחלכות בו. הנפט על פני המים היה נדלק בקלות על ידי כל זיק וגם הדגה במפרץ היתה נפגעת.

הוא הוסיף כי דליקה מעין זו יש לכבות ע״י הפסקת זרימת הנפט.

הוא אמר, כי בארות אבו רודס כיסו בהתחלה את הצריכה של המדינה אולם עם גידול הצריכה מספקות הבארות רק 60—65 אחוזים מתצרוכת המדינה.

מר סירקין אמר כי מאגר שדות הנפט בחלקו נמצא בירידה, מ־200 אלף טון לשנה ל־50 אלף טון. לחלץ ולהוזר אין משמעות רבה.

בתשובה לשאלה אמר מר סירקין, כי יש סיכויים שבתחום הקו הירוק יימצאו מאגרי נפט.

קיסינג׳ר ברבת עמון

(המשך מעמוד א׳)

קורות יודעי דבר.

בידיעה קודמת מסואן נמסר כי קיסינג׳ר אמר לאחר פגישתו עם סאדאת שגוא ישתדל להגיע להסכם על הפרדת הכוחות גם בין סוריה וישראל.

"ידעתנו היא שיש לפתוח בשיחות הפרדה עם סוריה, וארה״ב תפעל בענין זה באותה מידה של מסירות ורצון טוב כפי שעשתה בשיחות ההפרדה בין מצרים וישראל״ — אמר קיסינג׳ר. בהוסיפו כי „הנשיא סאדאת הואיל בנו בכל עזה לעשות את המאבק הזה״.

עתונאים שאלו את קיסינג׳ר אם יש בדעתו לגמוע הלוך ושוב בין דמשק וישראל כפי שנסע בין אסואן וישראל בשבוע החולף.

"ליום שיחות סוריות—ישראליות בעשה את אותו המאמץ שעשינו למען השיחות המצריות—ישראליות אמר קיסינג׳ר.

בנקודה זו הציף מבט אל עוזריו שעמדו מן הצד ואמר: "אני רואה שאחדים מחברי קיבלו פיק ברכיים כי אשר אמרתי זאת״.

בהיותו במצרים, נפש היוב בלוקסור, עיר הקיום היפה ביותר והשקטה ביותר במצרים. לאחר שבוע של מאמצים נבריכים, אשר הביאו להתימת ההסכם הפרדת הכוחות בין ישראל לבין מצרים.

המונים שהצטופפו ברחובות העיר לכבוד קיסינג׳ר בעת שהגיע ביום ו׳ בערב לעיר זו אשר בה מצוי האוסף הגדול ביותר והמיוחד במינו של עתיקות מצרים הקדמוניות.

קיסינג׳ר הגיע ללוקסור לאחר פגישה קצרה עם הנשיא סאדאת באסואן שם בירכו שני האישים איש את רעהו על הסיום המוצלח של המו״מ בענין הפרדת הכוחות.

סאדאת תיאר את הסכם כנקודת מפנה היסטורית האמר שהוא שם קץ „את ולהתמיד לתקופה של לא מלחמה ולא שלום״.

הנשיא סאדאת השמיע דברי שבח חמים לנשיא ניקסון בעת שסאדאת וד״ר קיסינג׳ר שוחחו עם 50 עתונאים בגן של בית ההארחה הממשלתי.

כן חילק סאדאת שבחים לקיסינג׳ר על הצלחה מאמציו ועל כך הגיב שר החוץ האמריקאי: "היחידי אמור, כי ללא כושר המנהיגות של ה־נשיא סאדאת לא היה הדבר הזה מתאפשר״.

נדחתה בקשה לקיים כינוס בגדה

המושל הצבאי הזה בגזרה בשבוע את בקשתם של ראשי האיגודים המקצועיים בגדה מלקיים כינוס בעניני פועלים.

כתב עתיים מציין כי יו״ר איגוד הפועלים באיזור רמאללה, אמין חור, מיין עודה, נמנה על 8 האנשים שגורשו לפני שישה שבועות באשמת הסתה.

הבקשה לקיום הכנס הוגשה למושל לפני מספר שבועות.

לתושבי ירושלים

הזמנת דלקים לחמום בתי מגורים

לאור המצב הדחוק באמצעי תובלה לחלוקת דלקים למטרות חימום בתים, החליטו חברות הנפט לארגן, באופן זמני את הובלת וחלוקת הדלקים במשותף, זאת על מנת להתגבר על הקשיים באספקה מסודרת בירושלים.

הזמנות עבור הסקה וחימום של בתי מגורים תתקבלנה אך ורק באמצעות מספרי הטלפון כדלקמן:—

527179
535250

523660
536257

פז ירושלים

דלק ירושלים

סונול ירושלים

עליה נוספת במפלס הכנרת

חסרים 240 מיליון ממ״ק מים

מפלס הכנרת עלה בימים האחרונים ב־9 ס״מ ומאז תחילת העונה ב־26 ס״מ. התוספת 42 מיליון ממ״ק. המפלס עומד כיום על 211.55 מ׳ נגה מתחת לפני הים. מפלס נמוך בעונה זו הוא 210 מינוס ולמיבר, חסרים עדיין כ־240 מיליון ממ״ק כדי שהאגם יגיע לרמה נורמלית בעונה זו של השנה.

דובר „מקורות״, מר מרדכי יעקובוביץ, מסר, כי באגם מפעלי מנשה נאגרים עתה 25 אלף ב״ק מים לשעה ועד כה הצטברו בו 2.5 מיליון ממ״ק הזרימה לאגם נמשכת.

באזור החוף חל שיפור מה במצב מי התהום. בצפון הארץ ירדו מעט משקעים לעומת מרכז הארץ.

כתב עתיים מוסר, כי בשבת חלה התבהרות בגליל וברמה, אך במוצאי שבת החל שוב לרדת גשם, וברמה ירד שלג.

עובדי מע״ץ השליכו אתמול את פילוס הדרכים משלג. הם פתחו את ציר קוניטרה־מסעדה ואת הדרך לחרמון, את הקטע בין עלמה לדלית ון והשלימו פתיחת כביש הצפון לכל ארכו.

חייל נהרג בהיתקלות צפונית לסואץ

חייל צה״ל נהרג ביום חמישי בהיתקלות עם חיל מצרי צפונית לעיר סואץ.

משא כחאותו נהרג החייל המצרי.

הידיעה נמסרה למשפחת החייל ההרוג.

„מרכז הזול״

רח׳ דסלר 16 בני ברק

לקראת מכירת סוף העונה

ניתן להשיג אצלינו במבחר גדול

חליפות, שמלות, חצאיות, סרפנים

מחלקה מיוחדת לשמלות וסרפנים הריון

לפי האורך הדרוש

במחירים מפתיעים

בואו ותוכחו

פתוח כל יום מ־1—9 לפנה״צ ומ־7—4 אחה״צ יום שישי, ושלישי אחה״צ סגור.